

Jõgisoo kooli õpetajad saavad mälestuskivi lk 5

Mõnuste paekarjääri ajaloo avastamine muuseumiööl lk 6

Pakendikott muudab sorteerimise imelihtsaks lk 8

Saue Valdus

NR 9 (129) MAI 2023

KOHALIK LEHT KOHALIKUST ELUST JA OLUST

Tuula uuel hipodroomil algab võistlushooaeg

2020. aastal sügisel valmis uue hipodroomi traavirada meie valda Tuula külasse. Viimased traavivõistlused 100 aasta pikkuse ajaloo Tallinna hipodroomil said peetud möödunud aasta detsembris. Sellel aastal toimuvad juba kõik traavivõistlused Tuulas.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piiirsoo@sauevald.ee

Kaks korda kuus ja vahel rohkemgi saab kaasa elada hobuste, nende intelligentsete, suur-suguste ja pilku püüdvate loomade võidujooksule siinsamas kodu lähedal. Esimene traavivõistlus leiab aset juba 6. mail. Võistlused on laupäeviti suhteliselt väikeses ajaaknas, paaritunnised. Esimese jooksu start on kell 13. Kaks korda suve jooksul toimuvad võistlused ka teisipäeviti algusega 18 – need kuupäevad on 13. juuni ja 25. juuli.

Võistluspäeval on neli-viis jooksu. Igas jooksus maksimaalselt 12, keskmiselt 6 hobust. 8 hobust on rivis stardiala taga. Kui jooksus on hobuseid rohkem, stardivad ülejäänud tagumisest reast. Tavaliselt otsustab võistlusjärjekorra fortuuna.

Tuulasse, muide, ei pea üldse tulema autoga. Pakkige pere või sõbrad kokku ja sõitke rongiga Keilasse, rattad kaasas või mitte, ja nautige mõnusat, ligikaudu 5 kilomeetri pikkust matka piki kohati maalilist Keila jõe kallast mööda Vana-Tuula teed.

Kala lõob lupsu, lilled õitsevad, linnud laulavad, lihaveded uudistavad teid eemalt ja vastupidi. Meel puhkab, liikumine tervistab, hea seltskond pakub rõõmu, hobuste võidujooks toob põnevust ja pumpab kehasse adrenaliini. Piknikukorvi pärast ei pea ka muretsema,

sest traavivõistluste ajal on hipodroomil toitlustaja olemas.

Kaasas aga võiks olla suklaraha ning mitte ainult toidu- ja joogipoolise tarbeks, sest enne võistlust hobuste paraadi vaadates võib tekkida kiusatus võidujooksul mõnele hobusele panustada ehk peenemalt öeldes totalsaatoril mängida.

Infobülletäänis on kirjas hobuste päritolu ja tulemused, võidetud auhinnarahad ja võiduprotsendid, teave sõitjate, treenerite ja omanike kohta. Samas, nagu inimestel, on võistlushobustelgi paremaid ja halvemaid päevi. Kui ikka tundub, et 500 ja enamgi kilo puhast treenitud ilu soojendusel ja paraadil pahas tujus on ja perutama kipub, ei pruugi see võistluspäev talle parim olla.

Tuulas on hipodroomil 30 hektarit maad ning see võimaldab luua hobustele paremad treeningu- ja olmetingimused, koplite jaoks on rohkem ruumi. Senisele 16 hektari suurusele maa-alale Tallinnas kerkivad aga elumajad ja büroohood.

2021. aastal toimusid Tuula uuel traavirajal, mille pikkus on 1000 ja laius 18 meetrit ning mis asjatundjate hinnangul on vanaga võrreldes palju kvaliteetsem, esimesed võistlused. Kahepäevane American Horse Show tõi kokku tuhandeid inimesi.

MTÜ Hipodroom tegevjuhi Mihkel Gulli sõnul on plaanis jätkata suurüritustegagi, kuid igapäevaelu on

Fotod: Ants Liigus, MTÜ Hipodroom

Tuula uue hipodroomi traavirada sai valmis 2020. aastal sügisel.

ikkagi hobuste treenimine ja võistlused.

Tuula traavirada on siinpoolse Euroopa ja Skandinaaviamaade kõige uuem. Võistlustel osalevad lisaks Eestile võistlejad Lätist, Leedust, Soomest ja Rootsist.

Kui uurida Mihkel Gullilt, millist hobust eeldab traavivõistlus, saab kuulda, et tõuna on eelistatud Ameerika või Prantsuse kuumaverelised traavlid ja nende ristandid. Eesti suurim traavlikasvatus asub Jõgevamaal Tooma külas.

Hobune asub võistlemise kaheaastaselt. Lubatud on võistelda 14-aastaseks saamiseni, misjärel saavad võistlushobustest enamasti lemmikloomad.

Tippkiirus rajal on ligi 60 kilomeetrit tunnis, keskmiselt 40-50 kilomeetrit tunnis. Lumi niivõrd traavivõistlusi ei takista, küll aga läbikülmunud ja jääs rada.

Tänavu algab Tuulas tallide ehitus. Uues tallikompleksis on kohti sajakonnale hobusele, lisaks väliboksid. Treenerid on kümnekond. Kui tulevad hobused, on võimalik, et hipodroomil on

Tippkiirus rajal on ligi 60 kilomeetrit tunnis.

kohalikelegi töökohti pakuda.

Hipodroomi tulekuga Tuulasse võib aga öelda, et see meie valla küla saab maailmakaardile vähemalt teist korda. Eks ole ju Tuulast 1836. aastal leitud tutulus, mis oli pikka aega ainuke omataoline leid.

Tuula tutulus on 71-millimeetrise läbimõõduga kuhikukujuline naast, kõrge torn keskel, tagaküljel kinnitusaas. Kuju ja ornamentika põhjal on Tuula tutulus dateeritud Põhjala pronksiaja neljandasse perioodi ehk ligikaudu ajavahemikku 1100–900 eKr.

Fotomeenus American Horse Showlt.

Tutulus on nõobi- või nukukujuline pronksist ehteketas, mille keskosa kerkib esile kooniliselt või nõelakujuliselt. Tutulused olid

mõeldud rõivaste ja võõde kaunistamiseks, kuid neid kasutati ka ratsavarustuse ehtimiseks. Eks ole ju sümbolne.

Kaitseväe suurõppus „Kevadtorm”

Eesti Kaitsevägi annab teada, et 18.-22. mail on suurõppusel „Kevadtorm” väljaõppealana kasutusel Turba ja Riisipere piirkond meie vallas.

Õppusel kasutatakse imitatsioonivahendeid ajavahemikul kell 7.00–22.00.

Et õppustel ei saa alati välistada harjutustega tekkivaid kahjusid, palub kaitsevägi vahejuhtumi fikseerida ja anda teada telefonil +372 5197 4275 – kui õppuse ajal saab õnnetu juhuse tõttu kannatada kellegi eraomand: auto, tee, põld, mets, aed.

„Kevadtorm” on kaitseväge aasta suurim õppus, mille eesmärk on harjutada kokku erinevad kaitseväge üksused. Õppusel osalevad tegevälased, ajateenijad, reservälased, kaitsepolitsei ja liitlassõdurid.

„Kevadtorm 2023” toimub 15.-26. mail põhiliselt Põhja-Eestis.

EESTI KAITSEVÄGI

Liikumisaasta kutsub mais õue

Kultuuriministeriumi välja kuulutatud liikumisaasta 2023 kutsub eestimaalasi rohkem ja regulaarsemalt liikuma, tutvustab aasta vältel erinevaid liikumisharrastuse viise ja pakub kõigile jõukohaseid võimalusi liikumiseks üle Eesti.

Saue Vallavalitsuse 12-liikmeline meeskond liitus näiteks väljakutsega „Harjumaa liigub”, millest võtavad osa maakonna linna- ja vallavalitsused, Harjumaa omavalitsuste liit ning ettevõtlus- ja arenduskeskus. Väljakutse algas 2. mail ja kestab 4. juunini. Eesmärk igapäev läbida 408 000 sammu. Kui eesmärk väljakutse ajal täis saab, sammume aga ikka edasi.

Mais kutsub liikumisaasta aga kõiki õue liikuma ja mängima

Eesti Discgolfi Liit kutsub kõiki soovijaid tutvuma discgolfiga. Tasuta koolitused algajatele toimuvad terve mai jooksul üle Eesti. Ühe koolituse orienteeruv pikkus on tund. Kettaid jagatakse kohapeal, kuid saab osaleda ka enda ketastega. Koolituste ajakava leiab discgolfliit.ee/liikumisaasta.

Eesti Kultuurismi ja Fitnessi Liit korraldab mai lõpus väljõusaalide võimalusi tutvustava nädala. Väljõusaalide tasuta treeningud toimuvad erinevates kohtades üle Eesti ja on mõeldud eelkõige algajatele. Treeningute tunniplaaniga saab tutvuda veebilehel kultuurism.ee/2023/04/27/liikumisaasta-valijõusaalide-nadal.

Koostöös Liikumismängudega tutvustatakse maikuu jooksul igal nädalal toredat õuemängu, mida saab perega koos mängida. Õuemängude videojuhendid lisatakse liikumisaasta Facebooki ja Instagrami lehele.

Info liikumisaasta mai algatustest on koondatud liikumisaasta veebilehele liikumisaasta.ee.

SAUE VALDUR

Saue Valdur

Ilmub kaks korda kuus ja toimetatakse tasuta kõikidesse postkastidesse üle valla. Lisaks on leht saadaval vallamajas, halduskeskustes ja kultuurimajades. Tiraaž 11 500. / **Toimetus:** Saue Vallavalitsus Kütise 8, Saue linn 76505, Saue vald, Harjumaa / **E-posti aadress:** leht@sauevald.ee / **Telefon:** 510 6932 / Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja selguse huvides sisu lühendada. / **Reklaam:** reklaam@sauevald.ee. / **Reklaami hinnakiri:** sauevald.ee/web/valdur/kontakt / **Trükk:** Printall AS, Tala 4, Tallinn. / **Kojukanne:** Omniva.

Kinnisvaraturg vallas on kerges languses

Kinnisvaraturu ülevaade analüüsib, kuidas on muutunud Saue valla kinnisvara hinnad, võrreldes aastataguse ajaga. Täpsemalt on võrdluse all 2022. ja 2023. aasta esimene kvartal ning on toodud statistikalde 2022. aastast tervikuna.

Turuülevaade on koostatud Maa-ameti statistika põhjal.

LAURI ESKO
kutseline kinnisvaramaakler
www.lauriesko.ee

Tehingute arv

Kui võrrelda 2022. ja 2023. aasta esimest kvartalit, võib väita, et kinnisvarabuum on läbi saanud ja oleme maandumas turulokorda, mille suund on kerges languses.

Ilmekas näide on siinkohal tehingute arv. 2023. aasta esimeses kvartalis oli tehinguid 199, kuid aasta tagasi 378, mis tähendab, et tehingute arv on langenud 48% võrra. See annab põhjuse ka hinnalanguseks.

Korterid

2022. aasta esimeses kvartalis oli Saue vallas 131 korterite ostu-müügitehinguid, 2023 esimeses kvartalis aga vaid 38 – seega on tänava

tehinguid tehtud enam kui kolm korda vähem.

Saue valla korteri keskmine ruutmeetrihind on aastatagusega võrreldes langenud 2098 eurolt 1844 eurole ning on hetkel langevas trendis.

Ostuhuviliste seas on populaarseimad piirkonnad Saue linn, Laagri alevik ja nende lähiumbrus.

Kui rääkida korterihindadest üldiselt, siis vahemikus 2016–2019 valminud korteri ruutmeetrihind jääb umbes 2620 euro juurde (langus aastaga 12%).

Vanemates paneelmajades asuvate korterite eest tuleb keskmiselt maksta 1220 euro ruutmeetri kohta. Siinkohal tasub mainida, et tegu on valla keskmise hinnaga.

Kui vaadata eelmist aastat, siis maksis tüüpiline paneelmajas asuv korter Saue linnas 1956 euro ruutmeetri kohta, kuid näiteks Turba alevikus vaid 701 euro ruutmeetri eest.

Majad ja maad

Võrreldes aastatagusega, on Saue vallas langenud ka elamumaade hinnad, nii et keskmiselt tuleb elamumaa eest tasuda 42 euro ruutmeetri eest, mida on 8 euro

võrra vähem kui aasta tagasi.

Kui vaadata erinevaid haldusüksusi eraldi, siis enim müüdi elamumaid eelmisel aastal Alliku külas, kus tuli elamumaa eest välja käia 67 euro ruutmeetri kohta.

Kommentaariks: elamumaa, mis asuvad Saue ja Laagri lähiumbruses on väga tahetud kaup ning nende müümise ei tohiks probleeme olla.

Kõige rohkem elumaju müüdi eelmisel aastal Alliku külas, keskmine hind oli 392 876 eurot.

Saue linnas tuli maksata eelmisel aastal maja eest keskmiselt umbes 266 000 eurot, Laagri alevikus 273 000 eurot ning Vanamõisas umbes 290 000 eurot.

Kui võrrelda 2023. ja 2022. aasta esimest kvartalit, on elamute ruutmeetrihind tõusnud 1512 eurolt 1644 eurole.

Suvilate osas on Saue vallas likviidsemad piirkonnad Kaasiku ja Laitse küla.

Keskmiselt tuli eelmisel aastal Kaasiku külas suvila eest tasuda umbes 64 000 ning Lait-

Hinnaerinevused 2022. aastal Saue vallas

kalleim elumaja: 570 000 €
odavam elumaja: 20 000 €
kalleim suvila: 275 000 €
odavam suvila: 9000 €
kalleim korter: 360 000 €
odavam korter: 2000 €

se külas umbes 83 000 eurot. Kaasiku külas müüdi kalleim maja/suvila 168 950 euro eest ja Laitses 210 000 euro eest.

Rääkides eelpool nimetatud piirkondadest, tasub mainida sedagi, et neis piirkondades on paljud suvilad renoveeritud selliselt, et neis saab aastaringelt elada.

Laagri siseliini L1 sõidugraafik alates 2. maist

	07:47	11:14	12:14	13:19	14:14	15:14	16:14	17:14
Vanasilla	07:47							
Metsavaimu tee	07:49							
Kungla tee	07:50							
Kivinõmme	07:50							
Lodjapuu tee	07:51							
Arunõmme	07:52							
Kodukaare tee	07:53							
Paunamäe	07:55							
Valdmäe	07:56							
Sillaku		11:16	12:16	13:21	14:16	15:16	16:16	17:16
Sillaotsa	08:00	11:19	12:19	13:24	14:19	15:19	16:19	17:19
Rahnu	08:01	11:20	12:20	13:25	14:20	15:20	16:20	17:20
Laagri alevik	08:03	11:22	12:22	13:27	14:22	15:22	16:22	17:22
Metsa	08:04	11:23	12:23	13:28	14:23	15:23	16:23	17:23
Tuulemurru	08:05	11:24	12:24	13:29	14:24	15:24	16:24	17:24
Väriheina	08:07	11:26	12:26	13:31	14:26	15:26	16:26	17:26
Käokeele	08:08	11:27	12:27	13:32	14:27	15:27	16:27	17:27
Kauri	08:09	11:28	12:28	13:33	14:28	15:28	16:28	17:28
Kotka lasteaed	08:10	11:29	12:29	13:34	14:29	15:29	16:29	17:29
Lumekannikese	08:12	11:31	12:31	13:36	14:31	15:31	16:31	17:31
Möldre kool	08:13	11:32	12:32	13:37	14:32	15:32	16:32	17:32
Redise	08:17	11:36	12:36	13:41	14:36	15:36	16:36	17:36
Urda jaam	08:18	11:37	12:37	13:42	14:37	15:37	16:37	17:37
Kuuse	08:20	11:39	12:39	13:44	14:39	15:39	16:39	17:39
Rahnu	08:21	11:40	12:40	13:45	14:40	15:40	16:40	17:40
Nõlvaku	08:23	11:42	12:42	13:47	14:42	15:42	16:42	17:42
Metsavaimu tee					14:46	15:46		17:46
Kungla tee					14:47	15:47		17:47
Kivinõmme					14:48	15:48		17:48
Lodjapuu tee					14:49	15:49		17:49
Arunõmme					14:49	15:49		17:49
Kodukaare tee					14:51	15:51		17:51
Paunamäe					14:52	15:52		17:52
Valdmäe					14:54	15:54		17:54
Nõlvaku	08:24	11:43	12:43	13:48	14:55	15:55	16:43	17:55
Vanasilla	08:25	11:45	12:45	13:50	14:56	15:56	16:45	17:56

Seadusemuudatused muudavad väljaspool kodu osutatava üldhoolduse rahastamise korda

1. juulist 2023 jõustuvad sotsiaahoolekande seaduse muudatused, mis muudavad väljaspool kodu osutatava üldhoolduse rahastamise korda.

MARELLE ERLENHEIM
sotsiaalosakonna juhataja

Muutmise otsus tehti eelmisel aastal, aga selleks, et uus kord 1. juuliks rakendatud saaks, on veel palju teha.

Ennekõike puudutab see neid, kes on juba üldhooldusteenusel või liiguvad sinna enne 1. juulit 2023.

Pärast 1. juulit teenusele minekul rakendatakse juba algusest peale uut korda, mistõttu mingeid ümberhindamisi ja ümbervormistamisi teha pole vaja.

Valla sotsiaalosakonnale kättesaadavate andmete kohaselt oli 25. aprilli seisuga 34-s erinevas hooldekodus üle Eesti 115 Saue valla elanikke.

Tegeleme hetkel sellega, et kokku panna hooldekodude lõikes nimekirjad, saata need hooldekodule ülevaatamiseks, vajadusel täpsustamiseks ja täiendamiseks.

Palume hooldekodudelt abi ka selleks, et küsida hooldekodu elanikelt või nende lähedastelt nõusolekuid hooldusvajaduse hindamiseks ja muudeks toiminguteks, mis on vaja

rahastusotsuste tegemiseks.

Nõusolek on vajalik, kuna võib olla ka neid, kes ei soovi kohaliku omavalitsuse rahastust ja tahavad jätkata teenust enda või lähedaste vahenditest.

Nõusolek annab muuhulgas loa teha riiklikesse registritesse päringuid. Päringud puudutavad esmaajoonel inimese enda sissetulekuid, kuid juhul, kui tal endal ei piisa vahendeid või vara tema poolt maksmisele kuuluva osa katmiseks, tuleb teha päringud ka ülalpidamiskohustusega isikute sissetulekute ja varade kohta.

Mai teisest nädalast hakame hooldekodudega kokku leppima aegu kohaleminekuks ja hooldusvajaduse hindamiseks. Saame hindamises tugineda juba olemasolevatele hooldusplaanidele, hooldekodu töötajate selgitustele ja teenusel olivate ning nende lähedastega suhtlemisele.

Kuna Saue vald on suur, ei tunne sotsiaaltöötajad kõiki hooldekodus olijaid, mistõttu on meil vaja näha ka isikut tõendavat dokumenti või selle koopiat.

Milleks on hooldusvajaduse hindamine vajalik?

Esmalt selleks, et hinnata teenuse vajalikkust. Inimesed on valikutes vabad ja võib olla ka neid, kes on läinud hooldekodusse, kuid kelle hooldusvajadus ei ole veel nii suur, et see eeldaks üldhooldusteenust. Sellisel juhul ei ole kohalikul omavalitsusel kohustust osaleda hooldekodu kohatasu katmises.

Teiseks on kohatasud ja edaspidi valla kaetavad hoolduskulud osades hooldekodudes seotud hooldusvajaduse ulatusega (tase- metega). Hindamine aitab veenduda, et hooldekodu rakendatud hinnad on vastavuses tegeliku hooldusvajadusega.

Täna on iga hooldekodu ise kujundanud teenuse sisu ja korralduse. Sotsiaalministeerium on lubanud maikuu saata kooskõlastamisele määruse, millega täpsustatakse teenuse eesmärki ja kehtestatakse teenusele konkreetsed tingimused.

Saue vallas on enamuse täna valla toetust saavate inimeste ja hooldekodudega sõlmitud lepingud. Hooldekodude külastamine annab hea võimaluse tutvuda kohapealsete tingimustega, hinnata nende vastavust lepingutele, rääkida läbi edaspidise koostöö korraldus ja saada ka inimestelt tagasisidet teenuse kohta.

Ettevalmistamisel on

valla toetuste ja teenuste määruste muudatused, et viia need kooskõlla 1. juulist kehtima hakkavate seadusemuudatustega.

Muuhulgas annab seadus kohalikele omavalitsustele võimaluse kinnitada valla poolt tasutavatele hoolduskuludele piirmäär.

Hoolduskomponendi maksumused avaldatakse hooldekodude kodulehekülgedel. Oleme koondanud meie elanikele teenust pakkuvate hooldekodude andmed.

Tänaseks avaldatust on kõige madalam hoolduskulu 480 eurot ja kõige kallim 796 eurot. Piirmäär suurus saame otsustada pärast volikogu määruste muutmist maikuu lõpus.

Kogu reformi kõige keerulisem osa on kohaliku omavalitsuse ja inimese enda poolt tasumisele kuuluva osa määramine ja selle kohta otsuste vormistamine ning vajadusel ka lepingute muutmise.

Olenevalt olukorrast võib kohatasu olla kaetud erinevatest komponentidest:

- KOV-i poolt piirmäär ulatuses makstav hoolduskomponent;
- inimese poolt üle piirmäär ulatuva hoolduskomponendi osa tasumine;
- KOV-i poolt hüvitatav eelmise aasta II kvartali keskmise pensioni (2023 on võrdlussumma 635,89 eurot) ja seaduses välja too-

Täpsemat infot reformi kohta leiab

- Sotsiaalministeeriumi kodulehelt www.sm.ee/hooldereform
- Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt sotsiaalkindlustusamet.ee/spetsialistile-ja-koostoopartnerile/kohalike-omavalitsuste-noustamine/uldhooldusteenus

dud sissetulekute (pension, töövõimeetetus, kogumispension, sotsiaalmaksuga maksustatav tulu) vahe;

• inimese poolt katmisele kuuluvad muud kulud.

Juhul, kui inimese sissetulekute ei piisa tema poolt tasumisele kuuluva osa katmiseks, on lähedastel võimalik teda toetada või tal on võimalik liikuda teise hooldekodusse, mille hind on madalam.

Juhul, kui ka need lahendused ei toimi ja põhjendatult on vajalik teenuse jätkamine olemasolevatel tingimustel, hindab kohalik omavalitsus inimese enda ja tema ülalpidamiskohustusega isikute majanduslikku olukorda, võttes arvesse nii sissetulekuid kui varad. Vastavalt hinnangule ja põhjendatusele võib vald puudu jääva osa maksmise võtta enda kanda kas täielikult või selles osas, mida ülalpidamiskohustusega isikud ei suuda katta.

Esmased arvutused näitavad, et juhul, kui hooldekodu kohatasu on kuni 1300 eurot, siis piisab enamikul juhtudel inimesel oma osa

katmiseks tema enda sissetulekute ja alles jääb ka väike taskuraha.

Kõrgemate kohatasude puhul on rohkem neid olukordi, kus tuleb nii, nagu tänagi, hakata hindama majanduslikku võimekust ja otsida lahendusi puudujääva osa katmiseks, sh võib osa koormusest langeda ka ülalpidamiskohustusega isikutele (lapsed ja vanemad).

Kõigi rahastuste kohta tuleb pärast hindamisi ette valmistada ja kinnitada haldusaktid, kuid seda ei saa teha enne, kui volikogu määruste muudatused ja hoolduskomponendi piirmäär on kinnitatud.

Arvestades seda, et hooldekodud asuvad laiali üle Eesti – näiteks on meie inimesi teenusel Valgas, Hiiumaal, Ida-Virumaal jne - ning kogu ettevalmistatav töö tuleb teha igapäevatöö kõrvalt, on see aeganõudev.

Loodame väga inimeste mõistvale ja toetavale suhtumisele. Meie eesmärk on teha kõik vajalik ära 1. juuliks, kuid juhul, kui kõiki otsuseid selleks ajaks tehtud ei saa, saame teha otsused ka tagasiulatavatena.

Olerexi ringristmik Saue linnas on 13. mail asfalteerimise tõttu suletud

Vana-Keila maantee ja Tule tänava ringristmik, rahvakeeli Olerexi ring Saue linnas on plaanitud 13. mail asfalteerimise tõttu sulgeda.

SAUE VALDUR
leht@sauevald.ee

Liinile 191 Tallinn-Saue kehtib sel päeval erisõiduplaan, mille leiata valla kodulehelt sauevald.ee ja peatus.ee keskkonnast, kui on kindel, et asfalteerimine 13. mail toimub.

Buss suundub Topi liiklussõlmest Laagris raudteeaärsele Laagri-Saue ühendustele.

Tallinn-Saue suunal jäävad teenindamata peatused Peoleo, Saue tee, Paulig, Tule, Pärnasalu ja Noortekeskus.

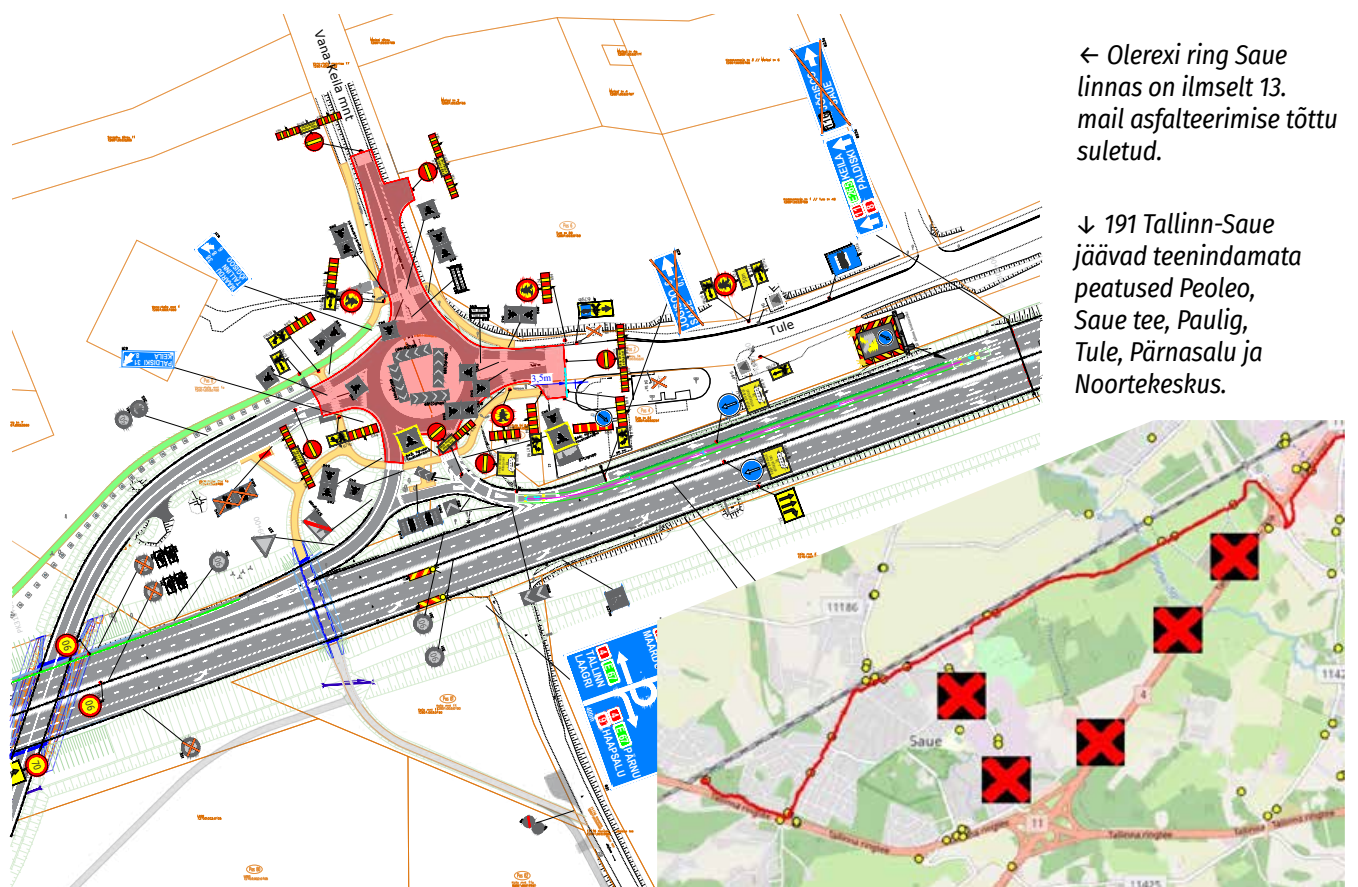
Saue-Tallinn suunal sa-

mad peatused vastupidises järjekorras: Noortekeskus, Pärnasalu, Tule, Paulig, Saue tee ja Peoleo.

Pärnu suunast või Tallinna ringteelt Saue linna liikuvate veoautode ümbersõit Sauele on Pärnu maantee, Topi liiklussõlme ja Laagri-Saue ühendustee kaudu. Samast suunast tulevad sõiduaudod pääsevad Sauele ka Tõkke tänavat pidi.

Veoautode väljasõit Saue linnast kulgeb Laagri-Saue ühendustee ja Topi liiklussõlme kaudu, sõiduaudod saavad kasutada ka Tõkke tänavat.

Mõistvat suhtumist ja jälgige liiklusmärke.

← Olerexi ring Saue linnas on ilmselt 13. mail asfalteerimise tõttu suletud.

↓ 191 Tallinn-Saue jäävad teenindamata peatused Peoleo, Saue tee, Paulig, Tule, Pärnasalu ja Noortekeskus.

Aia- ja haljastusjätmete veoring on 25. mail, pane end kirja

Saue valla elanikel on korraldatud jäätmeveoga võimalik kahel korral aastas tellida biolagunevate aia- ja haljastusjätmete äravedu. Et vedu tellida, tuleb end vedaja juures kirja panna.

Sel kevadel on AS-i Ragn Sells haljastusjätmete veoring meie vallas 25. mail. Ettevõtte võtab tellimusi vastu kuni 23. maini aadressidel info@ragnsells.ee või tellimus@ragnsells.ee.

Tellimusse märkige tellija nimi (RagnSelli kliendi või lepinu number), jätmete asukohta aadress ja kogus.

Aia- ja haljastusjätmed tuleb koguda kuni 150-liitristesse mustast kilest kottidesse, mille suu tuleb jätmete üleandmiseks kinni sõlmida.

Aia- ja haljastusjätmete äravedu on tasuline. Ühe kuupmeetri vedu maksab 7,09 eurot.

Saue valla elanikud saavad aia- ja haljastusjätmeid tasuta ära anda Pääsküla ja Keila jäätmejaama. Pääsküla jäätmejaamas on 0,6m³ äraandmine tasuta kord päevas tooja kohta. Keila jäätmejaamas kogusepiiranguid ei ole.

MARJU NORVIK heakorraspetsialist

AIA- JA HALJASTUSJÄTMEDE

Aia- ja haljastusjätmed on aedade ja haljasalade hooldamisel tekkinud biolagunevad jätmed, nagu rohi, lehed, peened oksad jms.

LISAINFO

AS Ragn-Sells

- Suur-Sõjamäe 50a, Tallinn
- kliendiinfo: 606 0439, E-R 8-17
- e-post: info@ragnsells.ee

Pääsküla jäätmejaam

- Raba tn 40, Tallinn
- avatud E, T, K, N, R
kell 12-20; L, P kell 10-18; riigipühadel suletud
- telefon: 6164000, 14410 (24h)
- jaatmejaam.ee/paaskula-jaatmejaam

Keila jäätmejaam

- Uus-Paldiski tee 6, Keila
- avatud K, N, R kell 10-18; L, P kell 10-14
- telefon 5304 1170
- keilajaatmejaam.ee

Heakorraspetsialist Marju Norvik

- e-post marju.norvik@sauevald.ee, telefon 515 6878
- sauevald.ee/jaatmejaamad-ja-punktid
- sauevald.ee/korraldatud-jaatmevedu

KAUNI KODU KONKURSS 2023

Kõigil Saue valla elanikel ja ettevõtetal on 31. maini võimalus esitada kandidaate kauni kodu konkursile.

Pange enda lemmikud kirja ja saatke e-posti aadressile info@sauevald.ee - hindame südamega hooldatud kinnistuid vallas ja tunnustame nende tublisid omanikke.

KONKURSI KATEGOORIAD:

- maakodud hajaasustuses
- linnakodud tiheasustuses
- kortermajad
- ühiskondlikud hooned ja ettevõtted

SAUE VALLA
KAUNIS KODU

TÄPSEMAT INFO KAUNI KODU KONKURSI KOHTA KÜSI

- heakorra spetsialist Marju Norvik, tel 515 6878
- avaliku ruumi spetsialist Stina Statsenko, tel 5190 3199

Saue valla ametlikud teated

DETAILPLANEERINGU AVALIKUSTAMINE

Saue Vallavalitsus võttis 19.04.2023. aasta korraldusega nr 384 vastu ja suunas avalikustamisele **Alliku külas Kopliveere** (72601:001:0840) kinnistu ja lähiala detailplaneeringu.

Kinnistu asub Alliku külas Saue vallas, piirneb põhjast Ämari ja idast Kopli kinnistuga, mis mõlemad on maatulundusmaa sihtotstarbega. Kagust ja lõunast külgneb kinnistu elamumaa kruntidega, mis on moodustatud Võsa III a ja Kuldala I, Saueaugu VI ja Marja ning Kanika 13 ja 14 kinnistute detailplaneeringuga. Ülejäänud ilmakaartest piirneb kinnistu maatulundusmaadega.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on jagada kinnistu elamu-, üldkasutatava ja transpordimaa sihtotstarbega kruntideks ning määrata ehitusõigus elumute ja abihoonete rajamiseks.

Kopliveere kinnistule moodustatakse 19 elamukrunti, millest 13 üksikelamukrunti (suurusega alates 1500 m²) kavandatakse üksikelamute ja abihoonete püstitamiseks, 2 krunti (suurusega alates 2501 m²) kavandatakse kahe paariselamu ja abihoonete püstitamiseks ning 4 krunti (suurusega alates 2800 m²) on planeeritud nelja ridaelamu püstitamiseks.

Lisaks planeeritakse üks transpordimaa krunt juurdepääsuteede rajamiseks ning üks sotsiaalmaa (üldkasutatav maa 100%) otstarbega krunti laste mänguväljaku ja/või spordiplatsi rajamiseks.

Detailplaneeringu elluviimine kavandatakse etapiviisiliselt.

Kavandatavatele elamukruntidele nähakse ette juurdepääs rajatavalt kvartali sisetelt. Sisetee planeeritakse ringteena. Kvartalisse sissesõit nähakse detailplaneeringu rakendamise esimeses etapis ette Kotka teelt Metsatuka tee kaudu. Teises etapis ehitatakse valmis teine juurdepääs Kotka teelt läbi Mihkli-Põlde (detailplaneering kehtestatud) ja Kopli katastriüksuse (detailplaneering algatatud).

Planeeringuga on lahendatud juurdepääsud, parkimine, kruntide tehnovarustus ning määratud haljastuse ja heakorrasustuse nõuded. Planeeritava maa-ala suurus on ca 5,9 ha. Saue valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maa-ala tiheasustusalas. Planeeritava maa-ala maakasutuse juhtotsarabeks on määratud pere- ja ridaelamumaa. Detailplaneeringu eesmärk on kooskõlas Saue valla üldplaneeringuga.

Lisainfo detailplaneeringu vastuvõtmise korralduses, millega saab tutvuda Saue valla veebilehel sauevald.ee/vastuvõetud-detailplaneeringud.

Detailplaneeringu avalikustamine toimub **22. mail kuni 4. juuni 2023** esmaspäevast neljapäevani kell 8.00-16.30 (kolmapäeviti kuni 18.30-ni) Saue vallamajas Kütise tn 8,

Saue linn, kus on võimalik tutvuda detailplaneeringu materjaliga.

Avaliku väljapaneku kestel on võimalik tutvuda detailplaneeringu materjaliga elektrooniliselt valla veebilehel sauevald.ee/avalikud-valjapanekud-ja-arutelud.

Lähemat informatsiooni saab planeeringute spetsialistilt Aive Mikult: + 372 527 0869, aive.mikk@sauevald.ee.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUSED

Soo AÜ 2 Laitse külas
Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks **Laitse külas Soo AÜ 2** (katastritunnus 29705:042:0002, 2603 m², elamumaa 100%) kinnistul elukondliku hoone (üksikelamu/aiaamaja/suvila) püstitamiseks. Elukondliku hoone rajamine sobitub oma otstarbalt ja mahult seda ümbritsevate teiste elukondlike hoonete ning nende abihoonete vahele. Samuti on kavandatav tegevus kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimustega, ega ole vastuolus üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Arvamused esitada hiljemalt **20.05.2023** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteated. Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 või e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Toonekure AÜ 16 Kibuna külas

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks **Kibuna külas Toonekure AÜ 16** (katastritunnus 29704:014:0150, 1079 m², elamumaa 100%) kinnistul uue elukondliku hoone püstitamiseks. Olemasolev aiaamaja osaliselt lammutatakse ja ehitatakse ümber abihooneks. Elukondliku hoone rajamine sobitub oma otstarbalt ja mahult seda ümbritsevate teiste elukondlike hoonete ning nende abihoonete vahele. Samuti on kavandatav tegevus kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimustega, ega ole vastuolus üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Arvamused esitada hiljemalt **20.05.2023** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteated. Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 või e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Maidlamänni AÜ 19 Maidla külas

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimis-

tingimuste andmiseks **Maidla külas Maidlamänni AÜ 19** (katastritunnus 72706:005:0170, 958 m², elamumaa 100%) kinnistul elukondliku hoone (üksikelamu/aiaamaja/suvila) püstitamiseks. Elukondliku hoone rajamine sobitub oma otstarbalt ja mahult seda ümbritsevate teiste elukondlike hoonete ning nende abihoonete vahele. Samuti on kavandatav tegevus kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimustega, ega ole vastuolus üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Arvamused esitada hiljemalt **20.05.2023** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteated. Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 või e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Pere-Kaarle 5 Püha külas

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks **Püha küla Pere-Kaarle 5** kinnistu detailplaneeringu täpsustamiseks. Taotleja soovib täpsustada detailplaneeringus määratud hoonestusala tingimusi **Pere tee 8** (72701:002:1253) krundi osas, suurendades lubatud hoonestusala kuni 10% ulatuses abihoonete seadustamise eesmärgil. Detailplaneering näeb ette krundi hoonestusala 5 m krundi piiridest. Taotleja soov on seadustada abihoonete, mis on rajatud hoonestusala väljast kinnistu kagunurka. Kavandatav tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga.

Arvamused esitada hiljemalt **20.05.2023** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteated. Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 või e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Leevikese AÜ 5 Kibuna külas

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks **Kibuna külas Leevikese AÜ 5** (katastritunnus 29704:011:0050, 943 m², elamumaa 100%) kinnistul elukondliku hoone (üksikelamu/aiaamaja/suvila) püstitamiseks. Elukondliku hoone rajamine sobitub oma otstarbalt ja mahult seda ümbritsevate teiste elukondlike hoonete ning nende abihoonete vahele. Samuti on kavandatav tegevus kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimustega, ega ole vastuolus üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Arvamused esitada hiljemalt **20.05.2023** Saue Valla-

valitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteated. Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 või e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Sarapiku tn 8 Saue linnas

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks **Saue linnas Sarapiku tn 8** (katastritunnus 72801:003:0066, 906 m², elamumaa 100%) kinnistul üksikelamu laiendamiseks üle 33%. Hoone laiendamine sobitub oma otstarbalt ja mahult seda ümbritsevate teiste elukondlike hoonete ning nende abihoonete vahele. Samuti on kavandatav tegevus kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimustega, ega ole vastuolus üldplaneeringus määratud muude tingimustega.

Arvamused esitada hiljemalt **20.05.2023** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteated. Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 või e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Tule tänav 22b Saue linnas

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste andmiseks Saue linna Tule tänav 22b kinnistu ja lähiala detailplaneeringu täpsustamiseks. Taotleja soovib täpsustada detailplaneeringus määratud hoonestusala tingimusi **Tule põik 1a** (72501:001:0286) krundi osas, suurendades lubatud hoonestusala kuni 10% ulatuses põhjasuunal, täpsustada planeeringus ettenähtud hoone maksimaalset kõrgust, suurendades seda 10% ulatuses (sh täpsustada hoone absoluutkõrgust), täpsustada arhitektuurilisi, ehituslikke või kujunduslikke tingimusi, lubades Tule põik 1a kinnistule püstitada kolmekorruselise hoone, ning täpsustada haljastuse, heakorra või liikluskorralduse põhimõtteid selliselt, et oleks võimalik rajada linnaväljak ning sellega seoses täpsustada liikluskorralduse ja parkimise lahendust, kaotades krundile ettenähtud 4 parkimiskohta. Kavandatav tegevus on kooskõlas Saue valla kehtiva üldplaneeringuga.

Arvamused esitada hiljemalt **20.05.2023** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505 Saue linn, info@sauevald.ee).

Eelnõuga saab tutvuda sauevald.ee/avatud-menetlusega-projekteerimisteated. Küsimuste korral palun ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga telefonil +372 5381 7058 või e-posti aadressil kaie.tobreluts@sauevald.ee.

Jõgisoo kooli õpetajad saavad mälestuskivi

Jõgisoo seltsimaja ootab 3. juunil endisi õpilasi, õpetajaid, nende pereliikmeid, seltsi liikmeid ja külarahvast, et tähistada kooli asutamise aastapäeva mälestuskivi paigaldamisega.

SAUE-JÕGISOO HARIDUSSELTS

Kui Saue valla väike Jõgisoo kool veel tegutses, oleks üpris tõenäoline, et koolipere elaks iga-aastases hirmus, kas kool ikka jäetakse alles... Tuleb tuttav ette?

Jõgisoo rahvale kindlasti. Kodukohakooli, Jõgisoo, Koppelmaa ja Voore lapsi harinud Jõgisoo algkooli kohal rippus kaotamise, sulgemise või üleviimise „kirves“ lugematuid kordi. Kord oli lapsi liiga palju ja koolimaja lagunemas, siis lapsi liiga vähe ja õpetajaid ülearu...

Siiski tegutses 1882. aastal asutatud vallakool ja 1970. aastal likvideeritud algkool järjepidevana pea terve sajandi, olles kohaliku rahva esimene ja varasemalt ka ainukene vaimu harija.

Soov oma kooli taastada tõstis korra veel pead, kui 1997. aastal asutati külarahva ja haridusseltsi ühisel jõul Jõgisoo Algkool erakoolina, kuid see ettevõtmine häabus 2003. aastal. Ja seekord mitte väikekoolide sulgemislaines, vaid koolipidaja sisetülide tõttu.

Möödunud 140 aasta jooksul on kool tegutsenud kahes hoones, üürikest aega ka Valgevärava asundustalu elumaja poeruumis.

1882. aastal ehitatud Jõgisoo vallakooli hoone on tänini alles. Jääb Pärnu maantee äärde Koppelmaa teeotsa müratõkke varju ja on tänaseks välisilmelt tugevalt muutunud kahepereelamu.

Annetuste ja korjanduse teel saadud vahenditest kerkis Saue-Jõgisoo Haridusseltsile 1927. aastal seltsimaja, milles hakkasid tegutsema ka raamatukogu ja kahe klassiruumiga kooliosa. Saal valmis 1928. aastal.

Rootsipunase laudisega kahekorruselise hoone projekteerija leiti Keilast arhitekt Arnold Väli näol. Rootsipunasena paistab seltsimaja Pärnu maantele ka täna, kuigi vahepeal, pärast kooli kaotamist, kui majast oli saanud eriautobaasi suvila, kattis välisseinu helehall krohvikihit.

Saue-Jõgisoo Haridusseltsi hoone kanti 2014. aastal kultuurimälestiste riikliku registri maaehituspärandi andmekogusse kui koolimaja.

Jõgisool olid haridusselts ja kool nagu sukk ja saabas. Haridusseltsi poleks sündinud ilma koolita ja kooli ilma seltsimajata.

Sada aastat tagasi olid seltsi asutajad endised vallakooli õpilased õpetaja Juhan

Jõgisoo vana koolimaja umbes 1910. aastal. Õpilaste keskel seisab õpetaja Juhan Depman, kes oli Jõgisoo vallakooli ja algkooli õpetaja aastatel 1909-1917, 1943-45 ja Jõgisoo maanoortekoolis 1950/51. õppeaastal.

Saue-Jõgisoo Haridusseltsi hoone, valminud 1927. aastal, kus hakkasid tegutsema ka raamatukogu ja Jõgisoo Algkool, seltsimaja saal ehitati 1928. aastal. Foto aastast 1929, liikumistundi viib läbi õpetaja Adele Rannus.

Depmani eestvedamisel. Nemat viskasid kooli kaitseks ühiskirjadele uhked pookstavid alla erinevalt oma vanematest. Esivanemate allkirjaks oli tihtipeale kolm risti.

Tsaariajal oli koolmeister tihti ka vallakirjutaja ametis. Hilisemal ajal sokutati seltsimaja või rahvamaja kultuuritöö juhtimine ja raamatukogu pidamine ikka ja jälle koolijuhataja õlule.

Koolmeister on maa sool, öeldi vanasti. Jõgisoo kooli õpetajaid mäletati ja mäletatakse siiani: Kastama sai kinga, sest ei osanud vene kirjakeelt, Karell käis Kuu-da seminaris, Rahamägi pojast sai peapiiskop (Hugo Bernhard alustas kooliteed Jõgisool), Depman asutas haridusseltsi (tema tütre, tõlkija Ester-Inge Heinastest sai seltsi taasasutaja), Eke-mann valiti kaheksa kandidaadi seast, Neimann oli Jõgisoo mõisa sepa tütar, kes käis Tallinna Õpetajate Seminaris.

Õpetajate seminarist tuli veel õpetajaid: Rannus ja Soone, kes oli üliandekas, aga...

Noonid jagasid end Jõgisoo ja Ääsmäe vahel ja EV kaitseliitlastest Tikist sai ENSV teeneline õpetaja!

Armastatud koolijuht

LAUPÄEVAL, 3. JUUNIL 2023.A KELL 13

Jõgisoo kooli kokkutulek

OOTAME
ENDISI ÕPILASI, ÕPETAJAID,
NENDE PERELIHKMEID,
SELTSI LIHKMEID JA KÜLARAHVAST,
ET TÄHISTADA KOOLI ASUTAMISE
AASTAPÄEVA MÄLESTUSKIVI
PAIGALDAMISEGA

Pane end kirja jogisoo@gmail.com Anu telefonil 5012033 Ülle

Tõlpus jäi ette rahvamaja punanurga asutajale ja „pääses“ vaid paragrahviga 47, aga õnneks tulid Järvet, Kalda ja Vabi...

Kõiki ei nimetatud, aga kõik on mees! Täname oma õpetajaid 3. juunil, mälestuskivi paigaldamisega

kunagise Jõgisoo koolimaja juurde.

Jõgisoo külas elab täna teadaolevalt vähemalt tosin õpetajat, kes töötavad Ääsmäe, Saue, Tallinna ja Tartu koolides. Seltsimajas jagatakse endiselt ka haridust, huviharidust.

Mathias Pruusi edulugu talialalt laskesuusatamises

Laskesuusatamine on üks raskemaid kombineeritud spordialasid. Sportlased võistlevad-suusatavad ettevalmistatud rajal, kaasas väikesekaliibriline vintpüss, ning peatuvad kaheks või neljaks laskmiseriaks, püsti ja lamades.

Mathias Pruus võistleb laskesuusatamise vanuseklassis M17, kus konkurents on väga tihe.

Saue linna noormees Mathias alustas sügisel õpinguid Audentese Spordigümnaasiumis Otepääl. Uude kooli õppima astudes ei teadnud noormees kindlasti, millega aasta jooksul tuleb rinda pista. Lisaks ühiselamuelule tuli harjuda ka uue õppekorraldusega.

Esialgu ei õnnestunud sooritused võistlustel, sest haigused kimbutasid ja laagrites oldi rohkem kui koolis. Sellise tempo juures on õppimine raske, isegi kui kool kõike võimaldab ja toetab. Mathias osales Baltic Biathlon Cupil neljas riigis - Soome, Läti, Leedu ja Eesti -, aga ka noortesarja Värskas Orginaal võistluste kuuel etapil, kus võeti poodiumikohti.

Suur oli üllatus, kui kevadel oli Baltic Biathloni üldarvestuse tulemuseks III koht ja Värskas Orginaal noortesarja võit!

Peale selle sai laskesuusahooga punkti 1-2. aprillil Otepääl toimunud Eesti meistrivõistlustel supersprindiga 5 km, kus Mathias saavutas meeste üldarvestuses kõrge 15. koha ja oma vanuste M17 klassis hõbemedali!

Mathias võib hooajaga rahule jääda ja ootab uut sügisel!

MARKO PRUUS

Värskas Orginaal noortesarja kolm paremat: Gregor Narusk 2. kohal, Mathias Pruus 1. kohal ja Oskar Orupõld 3. kohal.

AUHINNALOOS!

LAAGRI ROBOCITY 2023

FORMIB LAAGRI KOOLI PEAMAJAS (VEERITAMISE EE)
20. mai kell 11.00-15.45

Saab osaleda töötubades ja teha palju muud lõbusat

TRIKISHOW
KOERTEKOO
SÕPRUS
KOERTEGA
ja
MULLISHOW

TÖÖTOD ON TASUTA (EELREGISTREERIMISEGA)

Pilet 3€
Perepilet 5€
Tasuta kõigile Saue vallas elavatele lastele, võistlejatele ja nende juhendajatele

KORRALDABAD LAAGRI ROBOCITY NOORED KOOLE JUHENDAJAGA

ROBOOTIKA-VÕISTLUSED

VAATA LÄHEMALT WWW.ROBOCITY.EE

Mõnuste paekarjääri ajaloo avastamine muuseumiööl

Rohkem kui 150 mäluasutust üle Eesti avab oma ukseid 20. mail, et tähistada rahvusvahelist Muuseumiööd. Avatud saab olema ka Mõnuste külas tegutsev kogukonnamuuseum – Ristema Talu Muuseum.

MERLE BELJÄEV
Ristema Talu Muuseum

E t tänavuse aasta teema on „Öös on liikumist“, ei saa pelgalt muuseumitubade vahel liikuda, vaid viime huvilised Murrumetsa matkarajale. Raja pikkus on ca 3 km ja see kulgeb läbi kunagise paekarjääri.

Mõnuste paemurd on tuntud mitme nime all. Kohalik rahvas kutsus seda piirkonda Murrumetsaks.

Paekarjäär on arvele võetud ürglooduse objektina ja kantud „Eesti ürglooduse raamatusse“. Ürglooduse objekt on geoloogiline objekt, millel on püsiv teaduslik ja kultuuriajalooline väärtus.

Mõnuste küla servas Murrumetsa sees leiame ääretult suure ja sügava vana paekarjääri, mida kohalik rahvas nimetab paemurru aukudeks.

Kuidas need augud sinna tekkisid? Nii nagu igal ajal on oma ajalugu, nii ka sellel. Alljärgneva on kirja pannud

Mõnuste kunagine elanik ja kroonik Evald Rennik.

Mõnuste küla kuulub Kernu mõisa maavaldusse. Rahvajutu järgi olnud selle mõisa omanik paarsada aastat tagasi keegi „Ungru parun“, kes küll muud olla ei saanud kui parun Ungern-Sternberg, sest Hageri koguduse vanadest kirjadest on näha, et see parunite sugu oli võrdlemisi hilisel ajal, veel 1857. aastal Kernu mõisa omanikuks.

Siit hakkabki hargnema Mõnuste paemurru ajalugu. Kui paruni naine tahtis olla vene keisrite sugulane, siis võis see küll väga võimalik olla, sest vene meesvalitsejad abiellusid tihti just saksa ja preisi valitsejate tütardega.

Sugulusvahekord Kernu paruni ja vene valitsejate vahel viis asjad nii kaugele, et Kernu parun hakkas oma mõisa maapäue vara, paasi selleaegsesse Petrogradi vedama.

Tööd oli selle juures nii palju, et mõisa tööjõust ei

jätkunud. Selle eest muretses aga tsaarina, kes saatis Mõnustesse 500 töölist pae väljavõtmiseks.

Nii siis läksid ligi 10-meetrised paemürakad Mõnustest härgade jõul Tallinna, seal laevaga sihtkohta. Paelahmakate kaal pidi olema 25 – 30 tonni.

Neist on oma alusmüüri saanud lisaku kirik. Kividel olevat praegugi sisse raiutud firmamärk Kernu.

Ag ka muude ehituste jaoks viidud Mõnustest materjali. Isegi Neeva kalda kindlustamiseks paeplaate.

Siit võetud paas on oma vastupidavuse poolest hea. Mida sügavamalt võetud, seda parem.

Talude müügi ajastul, 1870. aasta paiku, jättis selleaegne mõisaomanik paeala umbes 10 hektari ulatuses müümata. Omariikluse ajal oli maa-ala tähendatud riigimetsaks.

Kuigi Mõnuste paekarjääri ei olnud enam kasutatud pea paar sajandit, polnud riigi huvi selle vastu lõppenud.

Aastal 1968 tehti Mõnuste metsas ülisügavaid puurauke, võeti palju proove. Rahva seas olid jutud, et olevat Mõnuste aladelt veel 500 hektarit paeala leitud. Räägiti jälle uuest suurtootmisest, küla evakueerimisest, raudtee väljaehitamist Riisipere jaama. Siis jäi asi

Fotod: Kaisa-Maarja Pärel

MUSEUMIÖÖ ÖÖS ON LIIKUMIST

Ristema Talu Muuseumis

20.05.2023
kell 18.00-23.00

Muuseumis olevad esemed jutustavad ühe küla ja nende inimeste lugu, valdav osa eksponaatide on pärit Mõnuste küla taludest

Kogukonnamuuseumis teevad tuure Maarja Lillemäe ja Aare Puht Murrumetsa matkajuht Arvo Soosalu
Asukoht: Mõnuste küla, Saue vald. Info 5342 3483
Avatud kohvik ja keraamikapood
www.muuseumiöö.ee

LATERNAMATK MÕNUSTE MURRUMETSAS kell 19.00

VÕTA LATERN KAASA

↪ Isegi Neeva kalda kindlustamiseks viidud Mõnuste karjäärist paeplaate.

Parim viis Murrumetsa avastada on koos mõne rajateadjaga, kuna salapärase mets suudab kergesti eksiteele suunata.

soiku.

Täna kuulub Murrumetsa RMK-le, kellega Mõnuste Külaarendamise Seltsil on sõlmitud leping maa-ala kasutamiseks. Meie kogu-

konna jaoks on selle ürgse metsa ajalugu muljetavaldav ja nii saigi sinna matkamiseks rada võsast puhastatud. Parim viis rada avastada on koos mõne meie küla raja-

teadjaga, kuna salapärase mets suudab kergesti eksiteele suunata.

Võta latern kaasa ja tule avatusretkele muuseumiööll kell 19.00.

Omavalitsus on parim partner täiskasvanuhariduse edendamisel kohalikus kogukonnas

Aprilli keskel said Rae vallas kokku pilootprogrammiga „Täiskäik“ liitunud kohalikud omavalitsused.

EEVA KUMBERG

„Täiskäigu“ tulemusena valmib 2023. aasta lõpuks mudel, mis pakub osalevatele ja teistele omavalitsustele viise, kuidas mõtestada kohaliku tasandi vaatest täiskasvanute õppimise toetamist, millised on võimalikud tegevused ja kellega koos tegutseda.

Koostöös sündinud parimad praktikad

Programmiga liitus kaheksa omavalitsust, kes loiid meeskonnad ja võtsid fookusesse täiskasvanute õppimise toetamise teema.

Kõigepealt tutvusid vallad neile koostatud statistilise täiskasvanuhariduse profiiliga ja seejärel otsustasid, missuguseid kitsaskohti

lahendada, millised uusi arenguid selleks algatada.

Saue vald nimetas aasta 2023 meeste aastaks, et juhutada tähelepanu meeste huvidele ja soovidele seltsielu, õppimise ja enesetäiendamise osas.

Algatus on kogukonnas palju tähelepanu pälvinud, leiti, et tegu on väga tugeva ettevõtmise ning vaimuka kampaaniaga. Väga võimalik, et siit saab alguse nii mõnigi pikem traditsioon meeste õpihuvi virgutamiseks. Loe meeste aastast sauevald.ee/meeste-aasta.

Muhu vald esitles algatust Muhu Elu Kool. Teha on palju – alates täiskasvanuhariduse teadvustamisest ja tegijate ühendamisest õpisündmuste ning valla veebilehe abil.

Rae vald kutsus appi Tallinna Ülikooli andragoo-

gikatudengid, kes viivad läbi mahuka küsitluse, et saada ülevaadet, mis vallas täiskasvanuhariduse pakujate osas on ning millest valdavalt noor ja haritud kogukond puudust tunneb.

Valga valla veebilehelt leiab nüüd banneri „Õppida on äge igas eas“. Sel klikates avaneb loend mitmesugustest koolitustest ja õpisündmustest.

Infovahetuse parandamise ja õppimisvõimaluste vahendamise läbi valla veebilehe alustasid ka **Järva, Tõrva ning Viljandi vallad**. Sama suuna võttis ka Lääne-Harju vald.

Tori vald võttis fookusesse NEET noored (kes ei õpi ega tööta).

Otepää vallas mõeldi seekord ennekõike neile, kel erialane haridus puudu või täiendusõpe pooleli jäänud.

Häädemeeste vald täiendas valla arengukava strateegiliselt määratletud ja koordineeritud tegevustega täiskasvanuhariduse suunal. Teema on nüüd

Foto: Monica Saftik

Omavalitsuste esindajad Rae vallas toimunud projekti „Täiskäik“ lõpuseminaril

arengukavas konkreetse arenguülesandena ja tegevusmõddikutega kajastatud.

Teekond targaks vallaks

Kokkuvõttes ringis leidsid kõik osalenud vallad, et arenguprogramm on olnud neile väga kasulik täiskasvanuhariduse nähtavuse ja mõju suurendamiseks kohalikul tasandil. Õppimisvõimaluste kohta info kogu-

mine ja senisest efektiivsem jagamine ei nõua esitsa erilisi väljaminekuid, kuid on esimene samm, millest inimesed kasu saavad.

Et jõuda täiskasvanuhariduses informeerivast partnerist arendavaks partneriks, on omavalitsustel vaja arengukavades ja strateegiates sõnastada eesmärgid ja tegevused nendeni jõudmiseks.

Kohalik omavalitsus

tunneb oma kogukondi kõige paremini ja saab neile ka õppimiseks tõhusat tuge pakkuda.

Täiskasvanute õppe süsteemsele mõtestamisele ja toetamisele suunatud tegevusi kohalikes omavalitsustes (KOV) koordineerib ETKA Andras koostöös haridus- ja teadusministeeriumiga Erasmus + projekti „Agenda – täiskasvanuhariduse tegevuskava“ raames.

Kaasrahastus Euroopa Liidu programm „Erasmus+“

Unustuse hõlma vajunud Ellamaa elektrijaama uuestisünd

Pikki aastaid Eestimaad elektriga varustanud Ellamaa elektrijaam Turbas pidi lõpuks andma teed endast noorematele, kuid võimsamatele põlevkivi elektrijaamadele. Paljud Eestis tuntud energeetikud olid olnud selle kuulsusrikka elektrijaamaga tööalaselt seotud või olid ise selles töötanud.

RAIGO PIILBERG

Üks neist oli Elmar Kändler, kes pärast sõda oli elektrijaamas peainsener ja kes lahkus 1951. aastal vastloodud asutusse Põhja Kõrgepinge Võrgud. Tema initsiatiivil loodi 1966. aastal Turbasse Keila Võrgurajooni meistripunkt, kus sai tööd osa elektrijaamas töötanud energeetikute.

1938-1939. aastal Ellamaa elektrijaama juhtinud Leonid Ingari initsiatiivil, kes oli aastatel 1946-1978 Eesti Energia juhataja, hakati rajama Eesti Energoremondi Turba tootmisbaasi, mis alustas tööd 1966. aastal ja aitas pärast Ellamaa elektrijaama sulgemist vältida asulas suurt tööpuuduse teket.

Elektrijaama kogu olemasolev elamufond koos elektrijaamale ehitusteks eraldatud maa-alaga anti üle Turba tootmisbaasile. Elektrijaama viimane juhataja August Tamm viidi üle Turba tootmisbaasi juhatajaks. Eksisteerimise ajal ehitas elektrijaam talle antud territooriumile vajaliku taristu ja aitas töötajaid vaba-ajateetmiseks vajalike vahendite soetamisel. Samamoodi hakkas elu toimima ka energoremondi tootmisbaasi eluajal.

Elamuehitusest Turbas

Elav elamuehitus Turbas läks käima 1940. aastate lõpus, kui valitsus hakkas elektrijaamale ja turbatööstusele suuri summasid uute elamute ehitamiseks eraldama.

Ellamaa turbatööstus sai elamute ehitamiseks maad asula põhjapoolses osas asuva Jaama tee läänepoolsele maa-alale.

Ellamaa elektrijaamale eraldati samal ajal elamute ehitamiseks maad asula põhjapoolses osas asuva Tööstuse tänava mõlemasse äärde.

Eesti Vabariigi perioodil oli elektrijaama asunduses elamute ehitamisel arvestatud seda, millisele sotsiaalsele grupile oli elamu elamiseks ettenähtud.

Proletariaadi diktatuuri tingimustes ei olnud sel-

line sotsiaalne eristamine ideoloogia tõttu võimalik ja pärast 1949. aastal ehitatud elamutes sellist vahet ei olnud.

Turbatööstus ehitas algul talle eraldatud maa-alale ühe- ja kahekordseid ühe ja kahe korteriga maju, vaid Lasteaia tänavale ehitati kahekorruselise mitme korteriga elamu.

Elektrijaam ehitas Tööstuse tänava äärde kahekorruselisi paljukorterilisi maju.

1960. aastate algusest hakkas ka turbatööstus paljukorterilisi elamuid ehitama.

1966. aasta kevadel, kui Ellamaa elektrijaam lõpetas tegevuse, oli Turba asula raudteest põhjapoolne osa sarnane madalhoonestusega väikesele aedlinnale. Enamusel elamutes olid aiad, milles olid peenrad, marjapõõsad ja viljapuud.

Kuna loodava tootmisbaasi töötajate vajadus ületas tunduvalt hääbuvat elektrijaama töötajate hulka, koostati 1965. aastal Eesti Energoremondi initsiatiivil Aia-Pargi-Tööstuse tänava vahelise 5 hektari suuruse kvartali detailplaneering, milles nähti ette ehitada viis viiekordset 60 korteri ja nelja trepikojaga elamut.

Neist kolm pidi energoremont välja ehitama esimeses järgus. Soojusallikana oli ette nähtud kasutada endist Ellamaa elektrijaama katlamaja, kuhu oli projekteeritud boilerijaam aur-vesi boileritega.

Hruštšovka-tüüpi korterelamute ehitamine

1966. aastal hakkas energoremont ehitama esimest hruštšovka-tüüpi korterelamut aadressil Pargi 1, mis valmis 1968. aasta suvel. Teine, sama tüüpi elamu valmis 1969. aasta lõpus. Selles elamus hakkas tööle ka Turba teeninduskeskus, kus oli juuksur, õmblustöökoja, kingsepp ja keemiline puhastus.

Turbatööstus hakkas 1971. aastal kandma nime TK Tootsi Ellamaa jaoskond, kuna allutati Tootsi Tootmiskoondisele, ning ehitas kahe- ja kolmekordseid korterelamuid.

Ellamaa elektrijaama ümbrus 2018. aastal.

Foto MOMU avamisest.

Neil suurtel korterelamutel ei olnud enam maja ümber niipalju maad, et oleks kõigile aiamaa soovijatele tükike jagunud.

Turbatööstuse ehitatud Lille, Raba ja Lasteaia tänava elanike soovil rajati 1967. aastal Saare tänava ja Haapsalu maantee äärde hektarisuurune õunapuuaed. Ka energoremondi töötajad said edaspidi endale soovi korral rentida aiamaatüki ettevõttele eraldatud maa-alal, kus oli võimalus oma näpud mullaseks teha.

Kui turbatööstuse ja energoremondi töötajatel oli võimalus saada korter, siis eriti halvad olid uue elamispinna saamise võimalused Turba kooli õpetajatel.

Kooliõpetajad elasid Turbasse tulekul viiekümnendate algusest kuni kuuekümnendate keskpooleni endise vangilaagri barakkides ja ka nõu õpetajate majas, mis asus Jaama tänava alguses endises kauplusehoones.

Korralikku klosetti majas ei olnud. Käidi raudteijaama klosetis, mida võib jalgelt nimetada peldikuks.

Maja ei olnud soojustatud, mistõttu külmus vesi talvel toas tihti ära.

1966. aastal valmis lõpuks õpetajatele elamu Lille tänav 9. Osa õpetajaid pääses sellest põrgust, kuid pa-

raku mitte kõik.

Kaupluste töötajad, kellel ei olnud Turbas kuskil elada, said kortereid külanõukogu kaudu, kui said.

Energoremont ehitas 1974. aastal Tööstuse tänavale uue lasteaia. Tingimused uues lasteaias olid endisest, Lasteaia tänaval asunud lasteaiast võrreldamatult paremad. Kokkuleppel said ka teiste Turba asutuste töötajad oma lapse uude lasteaeda viia.

1980. aastal valmis kolmas energoremondi elamu aadressiga Pargi 5. Rohkem energoremont elamuid ei ehitatudki.

1985. aastal valmis elamu aadressil Aia 2. Selle ehitas Saida sovhoos, kuid majas sai ka energoremont ühe trepikoja korterid enda töötajate kasutusse.

1988. aastal ehitas 60 koteriga elamu aadressile Metsa 4 turbatööstus, mis sel ajal kuulus juba Tallinna EPT alluvusse.

1989. aastal ehitas Saida sovhoos 60 korteriga elamu aadressile Metsa 3. Ka selles sai energoremont ühe trepikoja korterid enda töötajatele.

Seega oli Turba alevikus kaheksakümnendate aastate lõpus kuus viiekordset 60 korteriga elamut ja selline olukord ka praegu.

Saabusid üheksakümnendad aastad. Algasid korterite erastamised ja ka riigiasutused hakkasid oma vara müüma.

Energoremont müüs maha tootmishoone ja ka elektrijaama hoone koos katlamajaga. Tootmishoone uus omanik profileeris tootmise ümber.

Paljud endised töötajad kaotasid Turbas tööd. Tööle sai minna, kuhu sai, sest korter oli erastatud.

1995. aastal kadus Turbast harjuspärane reisirongiliiklus ja see raskendas oluliselt sobiva töökoha leidmist. Katlamaja aga jätkas alevikule sooja andmist.

Kas tõesti oli Ellamaa elektrijaamale saatuse poolt osaks saanud lõpetada elupäevad katlamajana? Õnneks ei! Saatusel oli talle varuks hoopis auväärsem tulevik.

Elektrijaama hoone uuestisünd

2005. aastal pakkus OÜ Ellamaa Soojus MTÜ-le Eesti Mootorispori Ajalugu elektrijaama hoonet müü-

giks. Mis sellest tehingust sai ja kuidas valmis mootorispori muuseum, sellest kirjutab MOMU Mootorispori Muuseumi juht Arno Sillat järgmist: "Eesti moo-

torispordi ajalugu on pikk, täis edulugusid nii sportlike saavutuste kui masinate ehitamise alal.

Just viimast silmas pidades sai 1985. aastal Tallinna Polütehnilise Instituudi Autokateedris alguse projekt, mida täna MOMU Mootorispori Muuseumi nime all tuntakse.

Alguses põhiliselt Estonia vormelautode tootmise lugu kokku korjav huviliste grupp koostas 1991. aastal arengukava ja eksponaatide osas soovide nimekirja. Arengukava nägi ette muuseumi tarbeks mitte uue hoone ehitamist, vaid vana ajaloolise restaureerimist.

2002. aastal moodustati muuseumi arendamiseks organisatsioon - mittetulundusühing Eesti Mootorispori Ajalugu. Sobiva asukoha otsingul paiknes MTÜ erinevatel aadressidel.

2005. aastal pakkus AS Ellamaa Soojus MTÜ-le Ellamaa elektrijaama hoonet müü-

giks. Nii esialgne hinnang pärast külastust kui ka SWOT analüüs ei näidanud perspektiivi ja pakkumist vastu ei võetud.

Ellamaa Soojus uuendas pakkumist aastal 2007 ja seekord võttis MTÜ selle vastu.

Põhjuseid oli mitu. Sobivat ajaloolist hoonet leida oli äärmiselt keeruline, ühelt poolt ruumide, teiselt poolt ka sobiva ajastu ja ka muude asjaolude tõttu. Teiselt poolt suurenes ekponaatide arv ja püsiva väljapanukohaga järele vajadus kasvama.

Ellamaa elektrijaama restaureerimistööd MOMU Mootorispori Muuseumiks kestsid ligikaudu 10 aastat. Siia sisse jäi ka majanduslanguse tõttu viieks aastaks tööde peatamine.

2017. aasta 27. juulil tegi MOMU ukseid lahti.

Pidulik avamine toimus 6. aprillil 2018, kui lindi lõikasid läbi Rahvusvahelise Autoliidu FIA president Jean Todt, tema kaasa, hilisem Oscari võitja Michelle Yeuh, Eesti autospordi grand old man Uno Aava ja MOMU juht Arno Sillat.

MOMU Mootorispori Muuseumi eakasse hoonesse uut energiat ja värsket verd. On saanud aeg, kus auväärne tööstusarhitektuuripärl on jälle Eesti turismikaardil. 2019. aastal taastatud rongiliiklus Turbaga avas veel ühe tee tema külastamiseks.

Kaksikutel vendadel - Turba alevikul ja elektrijaamal - täitub peagi 100 aastat. Kaksikutest vanem on jälle tuntud ja aitab nüüd ka nooremal hoida end turismikaardil. Sellist vanemat venda sooviks endale küll igaks!

Foto: erakogu

Foto: Tiit Nigilase erakogu

Pakendikott muudab sorteerimise imelihtsaks

Saue vallas oli siiani võimalik eramaja pakendikotiteenust tellida Saue linnas, Laagri alevikus, Koidu ja Alliku külas. Juunist lisanduvad uued piirkonnad: Vanamõisa, Hüüru, Vatsla, Ääsmäe, Turba ja Riisipere.

Pakendijäätmed on väärtuslik tooraine erinevate toodete tootmisel ja nende taaskasutamine aitab säästa loodust.

Kui ladestame pakendijäätmed prügilasse koos muude olmejäätmetega, tekitab loodusele olulist kahju, kuna nende lagunemine ja muutumine mullaks võtab aega sadu ja mõne pakendi puhul isegi tuhandeid aastaid.

Pakendid viiakse ära koduvärvast tasuta

Pakendikoti teenus on mõeldud eramajadele, et muuta igapäevane jäätmete sorteerimine võimalikult mugavaks.

Pakendijäätmeid ei ole vaja piinliku põhjalikkusega pesta, piisab loputamisest. Oluline on, et pakend oleks toiduainetest vaba ja kui see peaks kuu aega pakendikoti tühjenuskorda ootama, ei hakkaks haisema.

Kui tellid teenuse, antakse sulle 150-liitrine kollane kilekott, millesse saab koguda kõik kodus tekkivad pakendijäätmed.

Pakendijäätmed on näiteks tühjad piima-, jogurti- ja mahlapakid, konservkarbid, kaaned ja korgid, klaaspurgid ja pudelid, kilekotid (sh leiva- ja saiakotid), šampoonipudelid, hambapastatubid, õli-, ketšupi- ja majoneesipudelid, pandimärgita pudelid, hommikusöögi- ja pudrukarbid, pappkastid, tühjad aerosoolipudelid.

Pakendikotti võib panna ka paberit, aga selle võiks enne pakendikotti panekut kinni siduda või panna eraldi kotiga pakendikotti. Nii ei segune paber muu materjaliga.

Pakendeid ei soovitata üksteise sisse koguda, kuna neid on sorteerimisliinil keeruline ja ajamahukas üksteisest eraldada.

Kui sõlmite lepingu, saate kaasa info pakendikoti äraveoagadega. Vedu toimub iga 28 päeva tagant kindlal nädalapäeval.

Äraveopäeva eelsel õhtul tuleb pakendikott tõsta aia taha. Täis koti asemele jätab vedaja uue tühja koti.

Kui pakendeid tekib rohkem kui üks kotitäis, saate tellida pere kohta kuni viis lisakotti. Pärast täidetud kottide äravedu jäetakse sama arv tühje kotte asemele.

Vahel juhtub, et kott ei täitu õigeks päevaks või pole võimalik seda välja panna, siis tühistage vedu, teatades sellest vähemalt kaks tööpäeva ette. Nii ei lisandu tühisõidu tasu.

Põhjus, miks pakendikotti kasutab täna juba üle 9000 kodu, peitubki selle teenuse lihtsuses. Kõik pakendid saab panna ühte kotti, need saab ära anda koduvärvast ja kõigele lisaks on teenus tasuta.

Pakendikotist saate rohkem lugeda Ragn-Sells kodulehelt www.ragnsells.ee/pakendikott. Samalt lehelt saab ka teenust tellida, lisaks võite soovida edastada e-maili info@ragnsells.ee või telefoni teel 606 0439.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Foto: Ragn-Sells

Tasuta pakendikoti teenus on mõeldud eramajadele, et muuta igapäevane jäätmete sorteerimine võimalikult mugavaks.

Plaan keskenduda elurikkusele ja selle säilitamisele võtab ilmet

Saue Vallavalitsusel on plaan jätta sel suvel Saue linnas, Laagris, Riisiperes, Turbas ja Haibas mõned haljasalad niitmata ning jälgida, mis seal kasvama hakkab.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Enne veel aga, kui rohi tärkas, sai neile välja valitud platsidele külvatud suvelilleseemneid, et niitmata aladele suveks värvi juurde tuua.

Jaanipäevaks põlvini on rohi, nagu laulavad Kukerpillid, Saue linna Keskuse pargi eramajade poolses küljes, Laagri aleviku keskuses Pääsküla jõe ääres, Riisipere halduskeskuse ümbruse haljasalal, Turbas Jaama tänava sissesõidul ning Haibas kultuurimaja ja mõisa ümbruses.

Agateisteskis kohtades üle valla, sest elurikkuse hoidmine ja säilitamine tekitab vallaelanikes elavat huvi. Inimesed on pakkunud välja kohti, kus võiks veel alasid niitmata jätta, uurinud, millega koduaias alustada.

Eelmises lehenumberis jagasid kogemusi elurikkuse säilitamisest koduaias Imbi ja Indrek Laagri alevikust ning Epp Saue linnast. Mida on aga ette võtnud omavalitsused Eestis? Mõned näited.

Saue linnas sai mõõdu- aastal astunud esimene samm ning jäetud Vana-Keila maantee ja Pärnasalu tänava kolmnurk niitmata. Alale sisse aetud labürint kutsus jalutama, peitust mängima ja taimedega tutvuma. Linna asumiselts aga rajas Tallinna ringtee äärde lillepõllu, mis esimese aasta sügisel kõiki päevalillemelega rõõmustas.

Tallinn rajab üle linna 14 lilleniitu - kokku 3,5 hektarit -, et rikastada linnaruumi, tõsta liigirikkust ja vähendada soojusaarte efekti. Niitmata rohurinne alandab temperatuuri tõhusamalt kui niidetud muru. Niidud säilitavad dekoratiivsuse pikema kuumalainegi vältel ja võtavad paremini vastu sademevett.

Niiduseemnete segud on valitud lähtuvalt iga asukoha kasvutingimustest ja

Foto: Marju Norvik

Lilleseemnete külv Saue linnas Keskuse pargis ning Vana-Keila maantee ja Pärnasalu tänava niitmata kolmnurgal.

koosnevad ainult kodumaise looduslike niidutaimede liigiti kogutud seemnetest. Dekoratiivsuse suurendamiseks rajamisaastal sisaldab segu üheaastaste liikide seemneid.

Tallinn võttis 2020. aastal vastu ka uue haljastuse inventeerimise korra, mille eesmärk on enne ehitustegevuse planeerimist selgitada välja ehitustegevusega seotud alal kasvavad loodusväärtused (puit- või roht-

taimed, taimekogumid, kasvukohatüübid, kaitsealused taimeliigid või looduslikku tasakaalu ohustavad võõrtaimeliigid), et neid võimalikult palju lõpplahenduses säilitada või vastupidi. Linna esitatud tingimustest leiab, et eelistatakse looduslikult reguleeruvaid ruumilahendusi massilist hooldust vajavatele lahendustele.

Tallinnal on olemas haljastuse hoolduse nõuded. Hoolduse intensiivsustas-

meid on neli. Teeääri näiteks hooldatakse rohkem. Nii jätab ala hooldatud mulje ja kõrgem rohi ei takista kõnriteel liikumist.

Tartus on Uueturu pargis ja Roosi tänaval lilleniit. Linna koduleht jagab materjali, mis käsitleb liigirikkuse säilitamist ja suurendamist linnalooduses.

Pärnu taastab rannaniitu seal loomi karjatades. Viljandi lossimägesid hooldavad lambad.

Järelevalve reovee kohtkäitlusesüsteemide üle

Maikuu jooksul on vallaametnikud koostöös Keskkonnaametiga teostamas kontrolli reovee kohtkäitlusesüsteemide üle. Kontrolli eesmärk on ennekõike kodanike teavitamine kehtivatest nõuetest ja mittenõuetekohaste süsteemide kasutamise kohta kaasnevatest ohtudest.

SAUE VALLAVALITSUS

Kontrolli teostatakse aladel, kus ühiskanalizatsioon puudub ja kuhu selle rajamist pole ka plaanis.

Vallaelanikud on mures, et paljudes piirkondades ei ole kaevuveesi joogikõlbuliku.

Tihtiilugu on see seotud piirkonna puuduliku kanalisatsioonisüsteemiga, kus toimub mittenõuetekohane

immutamine ja mahutid võivad lekkida.

Samuti on probleemiks septikute rajamine, mis on Saue vallas nõrga põhjavee kaitstuse tõttu keelatud. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel on lubatud juhtida

reovett biopuhastisse või lekketüüpi kogumismahutisse.

Lisainfo keskkonnaspetsialist Marleen Leht: 5357 3361, marleen.leht@sauevald.ee

Võõrnälkjama huti tunnete ära kleebisest konteineri küljel

Hispaania teeteo ja mustpeanälkja leviku piiramiseks laseb Saue Vallavalitsus selgi aastal valda 140-liitrised kogumismahutid paigaldada: Saue linna, Laagri alevikku, Vanamõisa ja Alliku külla. Vajadusel ka mujale. Ettepaneku saab esitada keskkonnaspetsialist Marleen Lehele: 5357 3361, marleen.leht@sauevald.ee.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piiirsoo@sauevald.ee

Konteinerid paigaldab ja neid tühen-dab valla jäätmeveo partner AS Ragn-Sells. Konteinerid saavad paika lähiajal.

Teomahuti tunned ära kleebise järgi konteineri küljel.

Et nälkjad konteinerist jalga ei laseks, tuleb nad korjata ainult kindlalt suletavasse anumasse: kilekotiti, kaanega klaaspurki või plastkarpi.

Konteinerite asukohad

Alliku küla

- Kotka ja Kauri tee ristmiku pakendipunkt

Laagri alevik

- Seljaku ja Kokasauna tänava ristmik aianduskeskuse Hortes lähisel

Vanamõisa küla

- Toominga tee pakendipunkt Välja elurajoonis

Saue linn

- Vana-Keila maantee ja Tammetõru tänava ristmik
- Tammetõru ja Tõkke tänava pakendipunkt

Konteinerite asukohad kaardil leiab Saue valla kodulehelt Geoinfo vāravast aadressil gis.sauevald.ee kaardirakendusest jäätme-käitlus.

Suletud pakendisse kogu-

tud võõrnälkjaid saab tasuta üle anda ka Pääsküla jäätmejaama (Raba 40, Tallinn), kus asub Tallinna väike-loomade krematoorium.

Et võõrnälkjad aeda ei satuks, tegutse ennetavalt

Hispaania teetigu on laialt levinud üle Eesti. Mustpeanälkjas on ennast aedadesse sisse seadnud viimastel aastatel. Hispaania teetigu ja mustpeanälkjas toituvad peamiselt aiasaadustest ja põllumajanduskultuuridest.

Enamasti toome nad aedadesse potimulla või taime ümber oleva mullapalliga, kus võivad peituda täiskasvanud isendid ja munad.

Nälkjate arvukusele aitavad kaasa niiske ja soe kevad-suvi ning pehmed talved.

Selleks, et nälkjad aeda ei satuks, tasub tegutseda ennetavalt. Kui kutsumata külalised on juba aeda jõudnud, tuleb neid hävitada järjepidevalt ja koostöös naabritega.

Keskkonnaamet kogub teavet võõrnälkjate leviku kohta

Keskkonnaameti nutirakenduse vahendusel saavad inimesed saata teavet võõrnälkjate leviku kohta Eestis.

Aadressil teokaart.keskkonnaamet.ee saab arvuti,

Foto: Ilse Metsamaa

Nälkjad tuleb korjata ainult kindlalt suletavasse anumasse.

Foto: Sirje Piirsoo

Teomahuti tunned ära kleebise järgi konteineri küljel

mobiiltelefoni või muu nutiseadme kaudu märkida Eesti kaardile koha, kus nälkjaid nähakse. Rakenduse väljad on eesti, inglise ja vene keeles.

Keskkonnaamet palub inimestel lisada rakendusse ka foto nälkjast, et kindel olla, et tegu on just võõrlii-

giga, mitte kodumaise kolitise teeteo, suure või musta seateoga.

Rakendusest saab vaadata ka kõiki varem kaardile märgitud võõrnälkjate leiukohti, et naabruskonna elanikud teaksid vajadusel kahjuri tõrjumiseks koostööd teha.

Mida teha, et vältida võõrnälkjate aeda sattumist?

- Ära too aeda lilli-põõsaid piirkondadest, kus hispaania teeteod või mustpeanälkjad elavad.
- Kui ostad istikuid, võib konteinerites olla võõrnälkjate mune. Pane istik viieks nädalaks karantiini: seo mullapalli ümber kilekotti ja kinnita see tihedalt ümber istiku varre. Kontrolli aeg-ajalt, kas kilekotis on munadest koorunud nälkjaid. Hoia istikut sobivas kohas (valgus, temperatuur) ja kasta.
- Vaata ostetud istikute mullapallid läbi ja hävita leitud munad.
- Kui piirkonnas on teada võõrnälkjate levik, võib abi olla teo-aedades - siledad plekist piirded, mida pidi teod hästi ei jõua üles ronida. Hispaania teetigude ja mustpeanälkjate ronimisvõime on siiski üpris hea.

Mida teha, kui sul on aias hispaania teeteod?

- Korja täiskasvanud nälkjad pidevalt kokku, sest iga isend võib muned aega suure hulga mune. Pane nad suletavasse kilekotti või anumasse ning vii lähimasse teeteomahutisse või Pääsküla jäätmejaama.
- Löö leitud nälkjad kas labidaga pooleks või korja anumasse ja kalla peale keev vesi, uputa soolvees või õlleanumas. Hukatud isendid võid matta sügavasse auku, kus kindlasti ei ole munade arenguks sobilikke tingimusi ja nälkjad välja roomata ei jaksa, või põletada lõkkes. Hukatud isendid võid viia ka valla teomahutisse või Tallinna väike-loomade krematooriumisse (Raba 40, Tallinn), kus need tasuta põletatakse.
- Nälkjate kokkumeelitamiseks sobivad peaaegu tühjaks söödud arbuusikoored ja õlleanumad, kust neid on lihtsam kokku koguda.
- Suhtle kindlasti naabritega, et ka nemad korjaksid aedades nälkjad kokku, muidu on neist võimatu vabaneda.
- Kindlasti ei tohi elusaid ega surnud (munad võivad olla elus) nälkjaid viia mujale (metsaserva, niidule, parki), kuna nii hoopis levivad neid ja varem või hiljem jõuavad nad sinu aeda tagasi.
- Hoolda oma aeda. Kontrolli võimalikke nälkjate ja munade peitumiskohti: suuremate lillepuhmaste ja põõsaste alused, terrassialused, igasugused servaalused. Korista neid. Hävita kindlasti ka munad, näiteks kalla üle keeva veega).
- Teomürgid ei ole võõrnälkjate tõrjumisel kuigivõrd mõjusad ja nende kasutamisel hävitavad hoopis kohalikke kasulikke liike. Lisaks mürgitad seeläbi kohalikest liikidest toituvaid linde-loomi (nt siilid, konnad ja põõsaslinnud) ja mürk võib jõuda ka koduloomadeni (kassid-koerad).
- Ole kindel, et hävitad võõrnälkjaid. Tee määramistunnused selgeks ja hoia kodumaiseid liike.

Lisainfo: keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/voorliigid/voornalkjad

HISPAANIA TEETIGU

Hispaania teetigu on pärit Portugalist ja inimese kaasabil levinud kõikjal Euroopas. Esimest korda registreeriti liik Eestis 2008. aastal. Nälkja kiiret levikut on soodustanud muutused maaharimisviisides, kulu ja õlgede põletamise keeld, looduslike arvukuse piirajate vähenemine ning hüppeliselt kasvanud rahvusvaheline taime- ja köögiviljakaubandus.

Hispaania teeteo munad on väga sarnased väetisegraanulitega, mistõttu ei ole neid lihtne istikute mullapallidest tuvastada. Munad on siiski veidi läbipaistvamad ja tavaliselt kobarana koos.

Valdavalt taimetoiduline hispaania teetigu toitub meelsasti mahlakatest köögiviljadest (nt kurk, kõrvitsalised, lehtsalat), ilutaimedest, teraviljakultuuridest ja seentest. Lisaks sobivad lagunevad taimesaad, käärivad puuviljad, suure arvukustiheduse korral mõnikord ka surnud liigikaaslasted.

Tavalised elupaigad on topsaka taimestikuga alad, rohumaad, pargid ja niisked laialehised metsad, ka kasvuhooned. Teod liiguvad enamasti hämarikus ja öösi, vihmastel perioodidel ka päeval. Soojadel talvedel ja heade varjevõimaluste korral talvituvad Eestis edukalt.

VÕÕRLIIK: HISPAANIA TEETIGU

MUSTPEANÄLKJAS

Mustpeanälkja looduslik levila on Kaukasuse piirkond, Krimm, Kirde-Türgi ja Põhja-Iraan. Liigi esmaleid Eestis registreeriti 2013. aastal.

Mustpeanälkjas levib peamiselt inimese vahendusel: ilutaimede kaubandus, mulla vedu, lillepotid, pelletid, kasutatud taimesubstraat ja aiajäätmed.

Mustpeanälkjad on taimetoidulised ja nad eelistavad mahlakaid köögivilju: kõrvits, suvikõrvits, lehtsalat, kapsas. Täheldatud on söömist ka hostadel, mädarõikal, rabarberil, mahakukkunud õuntel ja vaarikatel.

Looduses esineb mustpeanälkjat niiskeis paigus kivide, lamapuidu ja maapinda katva taimestiku all salumetsades, jõeluhadel. Asulates on nende meelispaikadeks aiad ning neid ümbritsevad jäätmaad, pargid ja kalmistud.

VÕÕRLIIK: MUSTPEANÄLKJAS

Foto: Timo Hallist

Meeleolukas jalgrattapäev Sarapikus

Saue Jaanituleplatsile kogunes laupäeval, 29. aprillil, igas vanuses jalgrattahuvilisi.

TIMO HALLIST
Saue Spordikeskuse projektijuht

Kõige nooremad, kuni 8-aastased sõitsid kaks 400-meetrist ringi. Poistest oli kõige kiirem Derek Urgard. Kuni 10- ja 14-aastased lapsed sõitsid 3,3-kilomeetrist ringi, mis kulges ka üle Sarapiku

terviseraja raske tõusu. Parimad olid Rando Kebja ja Kadri Ööpik.

Täiskasvanutel tuli 3,3-kilomeetrist ringi läbida kaks korda. Kõige kiirema aja meestest sõitis välja Reigo Kebja ja naistest Katrin Pihlakas. Palju õnne võitjatele.

Kogu paremusjärjestus on leitav Saue Spordikeskuse

se kodulehelt, www.sauespordikeskus.ee.

Suurepärased krossirajad valmistas taaskord ette rattaorienteerumise mitmekordne MM-i ja EM-i medalist Lauri Malsroos, kellele osalejatel jagus ainult kiidusõnu. Suured tänud Laurile ja osalejatele, kes ilusal päikesepaistelisel laupäeval sportima tulid.

MAIS-JUUNIS SAUE PÄEVAKESKUSES

Saue Päevakeskus kutsub kõiki vahvast, huvitavast, kasulikust ja vajalikust osa saama. Päevakeskus asub Saue linnas Tule tänav 7. Telefon 659 5070, sauepaevakeskus.ee.

12. mai - Hindpere Optika OÜ päevakeskuses. Nägemise kontroll. Vajalik eelnev registreerimine telefonil 5323 2454.

13. mai - Ugala teatri külastus. William Shakespeare „Kaheteistkümnnes öö“. Info tel 659 5070.

16. mai kell 11.00 - Eakate sünnipäevapidu Saue Noortekeskuses neile, kel aastaid enam kui 65 ja sünnipäev aprillis, mais või juunis. Vajalik eelnev registreerimine päevakeskuses või tel 659 5070.

20. mai - Harjumaa seniortantsupidu „Päike südames“ Riisipere Kultuurikeskuses.

24. mai kell 18.00 - Näiteringi etendus „Üks mees ja neli naist“ päevakeskuses.

25. mai kell 18.00-19.30 - Lauluklubi päevakeskuses.

28. mai - Reis tulbimeres Kirna mõisa ja mõisapäev Tohisool. Registreerimine ja info päevakeskuses või telefonil 659 5070.

6. juuni kell 11.00-13.00 - Saue Päevakeskuse ringide kevadpidu. Info tel 659 5070.

Loode-Eesti geopark väärtustab meie looduse eripära

Loode-Eesti on tuntud imetabase looduse poolest. Siin asuvad näiteks pikim osa Balti klindist, hiidrahnud, Neugrundi kraater ja bretsakivimid, mitmed joad ja joastikud, karjäärid ning palju muud!

KARET SCHÖNBERG
Loode-Eesti ühisturunduse projektijuht

Kas teadsite, et Vasalemma kaevandatakse praegugi erilist Vasalemma „marmorit“, mis on tekkinud miljardide aastaid tagasi, kui maad kattis ürgne ookean? Sedasama kivimit võib märgata piirkonnas väga mitmete ehitiste juures.

Loode-Eesti geoloogilised loodusväärtused võiksid kuuluda UNESCO globaalsesse geoparkide võrgustikku. Selleks on Lääne-Harju Koostöökoogu juhtimisel ellu äratatud idee Loode-Eesti geopargist. Geopargi arendusstrateegiat töötab välja

Tallinna Ülikool.

Loode-Eesti geopargi eesmärk on hoogustada piirkonna turismi, väärtustades sealjuures geoloogilisi loodusmälestisi.

Keskkonnateadlikkuse tõstmisel ning geoloogia populariseerimisel leitakse võimalused säilitada geoloogilist pärandit ja luua lisandväärtust piirkonnas tegutsevatele ettevõtjatele, meelitamaks piirkonda avastama huvilisi lähemalt ja kaugemalt.

Tallinna Ülikooli eestvedamisel on geopargi alusandmete kogumisele kaasatud tudengid läbi ELU õppeaine projekti „Loome Loode-Eestile loo.“

Projekti tulemusena

valmivad geopargi näidispiirkonda iseloomustavad võimalused, kuidas Loode-Eesti geopargist tulevikus kasu lõigata.

Projekti tulemuste tutvustus toimub **16. mail Paldiskis Peetri Tollis**.

Ootame Paldiskisse kõiki, kes on huvitatud Loode-Eesti geopargi loomises ja võimalikes arengusuundades kaasa rääkima.

Peale selle leiab samal päeval aset ka Loode-Eesti suurima elamusfestivali **Porikuu 2023** plaanide tutvustus.

Rohkem teavet Loode-Eesti infopäeva kohta leiad Lääne-Harju Koostöökoogu kodulehelt <https://www.vomentaga.ee>.

MEESTE AASTA SAUE VALLAS

PIMEKOHTING RAAMATUGA

SAUE VALLA RAAMATUKOGUDES
1.-31. MAI 2023

Hoiatus! Pimekohting pole kunagi riskivaba, kuid see võib olla armastus esimesest leheküljest!

Emadepäeva KONTSERT

13 MAI, 2023 KELL 15:00 ÄKKKIS

PILETID 10 EUROT | AVATUD KOHVIK

Linda Kanter
Viveli Maar
Pille-Rite Rei

ANNE PALUVER ikka veel 97!

Autor: Toomas Kall
Lavastaja: Henrik Normann

Kahes vaatuses

TURBA KULTUURIMAJAS
13. MAIL KELL 19.00

Piletid 21/19€

Tund enne algust kohapeal Piletilevis ja Piletimaailmas

KOMÖÖDIATEATER
50 38 045

Emadepäeva KONTSERT JA KOHVIK

14.05.2023
Tuula kogukonnakeskuses

Kohvik on avatud 12.00-16.00

Kell 15.00 esineb suures soalis
Katrin "Kate" Mandel

Pilet 7 eurot
(kuni 18 aastased tasuta)

Pileteid on võimalik osta Fientas ja kohapeal

TOO OMA EMA JA YANAEMA MÕNUSALE KONTSERDILE JA KOHVIKUSSE!

Saue valla väärikate ülikool

T, 09.05 kell 11
Riisipere kultuurimaja

SA Virumaa Muuseumid vanemteadur
Uno Trumm
"Rabadest ja turbast, turbatööstuse ajaloo"

LOODE-EESTI INFOPÄEV

16. mail kell 12
Paldiskis, Taveruus Peetri Toll

LISAINFO JA REGISTREERUMINE

Margus Vaheri EMADEPÄEVA kontsert

14. mai kell 13.00
Hüüru mõisas
Kontsert on tasuta

LIONS INTERNATIONAL

MART MIN 80

Palju õnne ja tugevat tervist!

LC Saue klubiliikmed

SAUE KULTUUR

Inga & Toomas Lunge
emadepäeva kontsert
"Üle elu tee aja"

12. mail kell 19
Saue valla majas

Piletid hinnaga 18/15€ on saadaval Fientas. Müügil vaid piiratud arv pileteid!
Saadaval soodustused peredele. Üritust korraldab Saue Kultuuri- ja Huvikeskus.

lembit petersoni mõõdetud ja täpselt paika seatud lustlik tõsidus...
lavastus on kihiline ja päevakajaline...
haarav ja tugev tükk, hea teater...

postimees 15. aprill 2023

mõõt mõõdu vastu

william shakespeare
lembit peterson

hooja viimased
16., 17. ja 18.
mail kell 18
theatrumis
vene 14

lähemalt
theatrum.ee

ANU ANNA FILM Kristiina Ehinist

Vetelkõndija

OMA IEUS JA VALUS

EMADEPÄEVA ERISEANSID
Laagri kultuurikeskuses 12.05 kell 11 ja 19, pilet 5/4

KINODES 8. MÄRTSIST

Eesti autorite koorimuusika

Kahekesi kevades

12. mail kell 19:00
Riisipere Kultuurimajas
13. mail kell 17:00
Tallinnas Hopneri majas

Vanalinna segakoor
Dirigent Lauri Aav
Riisipere kammerkoor
Dirigent Mati Turi

vanalinna

SAUE VALLA LASTEAEDADE
TANTSUPIDU

Saue valla lasteaedade
10. TANTSUPIDU
toimub 23. mail 2023
kl 10.00 Laagri Kooli
staadionil.

ANNE-MAI HEIMOLA
MAALINÄITUS "VAADE TEELE"
SAUE VALLAMAJA AKENDEL
ALATES 10. APRILLIST.

SAUE KULTUUR

salme teater

komöödia PAIKESEPOISID

Neil Simon / Kristjan Arunurm

28. mai kl 17
Riisipere kultuurimajas

Tähtsajad: Mihkel Muitt
Näitlejad: Vano Ühislaul, Aarne Jõhvik, Rainy Miller, Riia Palatu, Ciroly Apri, Mare Põhhe-Tiit, Kristian Arunurm, Kunstnik: Janno Wulke, Valgustaja: Margus Rühno

Piletid (10/7) Piletivahet, Piletist ja Isikupaalid.

fienta www.salmeteater.ee piletitegev

APTEEKER MELCHIORI TRILOGIA LÕPPVAATUS

MÄRTEN METSVAHETIK MAARIA JOHANNA MÄGI JÄN KÕRVE UUSPÖLD KÕRVE RIKK KARI ROBERT SAAREMÄE

TURBA KULTUURIMAJAS
18. MAIL KELL 19.00

PILETID
4/5€

Melchior

TIMUKA TÜTAR

KINODES 14. APRILLIST

SAUE VALLA
NOORTEMALEV
2023

13+

I VAHETUS: 19.-30. JUUNI
II VÄLISVAHETUS PIVAROOTSIIS: 21.-25. AUGUST
MALEVA AVALAAGER: 15.-16. JUUNI
KANDIDEERIMINE 7.-28. APRILL

KANDIDEERI
BIT.LY/3ZX7RPQ

Mälumäng Turba 100
1. osa
Turba kultuurimajas
30.05 / 19.00

Kutsume üles registreerima nissisarts@gmail.com:

A. Ühistuld
B. Kollektiive
C. Sõpruskondi
D. Perekondi

Mälumäng on jõukohane kõigile ja põhineb:

A. Turba ajalool
B. Põnevatel sündmustel
C. Olulistel isikudel
D. Fotodel/daatumitel

TURBA Kultuuriselts Nissi Sarts

KOOSTÖÖS HARKU VALLAGA
SAUE VALLA
RATTARETK
3. juunil 2023

MARSRUUT: Vanamõisa Vabaõhukeskus >> Surma Seikluspark >> Väana jaam >> Naage koopad >> Türisalu pank >> Püramiid majad >> Kumna Kultuuriait >> Vanamõisa Vabaõhukeskus

Kõikide rattaretkel osalejate vahel loositakse välja mitmeid hinnalisi auhindu.
Peauhinna **JALGRATAS**

Registreerimine veebilehel sport.vabaohukeskus.ee

MOMU Mootorispoodi Muuseum, HORTES, Premia, ALECO, Hammerjack Kindlalt kinnit!, Sae Spordihooone, VIA FITNESS, Scheeli RESTORANT, kdarbiku, Lantmännen Unibake

SAUE MUUSIKAKOOL

SAUE POISTEKOOR
25
Sünnipäevakontsert
Estonia Kontserdisaalis
20. mail kell 14

Piletid 6/10 eurot müügil Fienta keskkonnas: fienta.com

TURBA
LAULUKONKURSS
"TURBA LAUL"

KUTSUME ÜLES LOOMEINIMEI OSALEMA TURBA 100 LAULUKONKURSI, KUS OOTAME TURBAST INSPIREERITUD LAULU, VIISI VÕI SÖNU

Laul võib olla nii salvestatuna kui ka paberil saadetud.
Sobib saata ka ainult viis või sõnad ja loomulikult ka mõlemad koos.

Konkursile saadetud laule hindab professionaalsetest muusikustest koosnev žürii. Parimad teosed saavad auhinnatud.

KONKURSI TÄHTAEG:
1. juuni 2023
Konkursitööd saata aadressile: nissisarts@gmail.com

Sae vald, Kultuuriselts Nissi Särts, Nissi Tõulid

LAITSE SELTSIMAJA

JUHENDAJA
NELLI PAYLOVA
lutumdisain

AVATUD TÖÖTUBA:
POLÜMEERSAVIST KÕRVARONGAD
LAITSE SELTSIMAJAS

HIND 30€
13. mail kell 12.00
REG: [INFO@SELTSIMAJA.EE](mailto:info@seltsimaja.ee)

Laitse Seltsimaja, Sae vald

LAITSE SELTSIMAJA
KEVADLAAT

Ootame kauplemisnaine, käsitöö ja kevadisteks niitöödeks tarvilisega.

Kohal on Kareka aiand suure amplitude ja suvelillede valikuga. Udika Puukool viljapuude ja marjapõõsastega. Ette tellimiseks võtke kauplajatega eelnevalt ühendust.

Laitse Seltsimaja õuealal
21.05
10-14

Kauplemise soov saada info@seltsimaja.ee

KEVADKONTSERT
21.05.2023
kell 13.00

Rõõmuõhtu

õiguskonkurentide

külalisesinejad
Väana-Jõesuu naisrühm Maranad

ÄKKK-ÄÄSMÄE KÜLAKESKUS
Kopli tee 2 sissepääs püri

EMADEPÄEVA KONTSEERT
12.05.2023 KELL 12.00
MAIDLA KÜLAKESKUSE HOOVIS

ESINEVAD ÄÄSMÄE PÕHIKOOLI LAPSED, PAKUME KRINGLIT JA KOHVI

OODATUD ON KA ISAD, VANAEMAD JA VANAISAD

MTÜ MAIDLA KÜLASELTS

TASUTA!
AKNAPESUKOOLITUS MEESTELE
Sae valla kingitus emadepäevaks!

Esmaspäeval, 8. mail kell 18 Sae vallamajas

Traavivõistlused uuel hipodroomil Tuula Külas

20.05
Laupäev kell 13:00 &
03.06
Laupäev kell 13:00

Tule kogu perega!

Lisainfo:
www.hipodroom.ee

ESMAABI KOOLITUS
17. MAI KELL 18.00-21.00

GRUPI SUURUS MAKSIMAALSELT 15 INIMEST
OSALUSTASU 25€
REGISTREERUDA SAAB MEILI TEEL
INFO@KODUKYLA.EE
VANAMÕISA SELTSIMAJA

Tule osalema improorännakule
MELOODIA MINU SEES ja MINU ÜMBER

XXVI
LOOMINGU JA IMPROVISATSIOONI PÄEVAD
16.-18.06.2023
Sae Muusikakoolis

Improvisatsiooni ja loomingu tunde juhendavad:
Eve Neumann, Gerli Kirikal, Farištamo Eller, Sirje Medell, Aita Vaher, Theodore Parker

Täpsem info, registreerumine
www.noortejazz.ee/et/improvistsioonipaevad

www.improv11.ee

Kirusta, sest kohtade arv on piiratud!

Tule koos pere ja sõpradega, võta kaasa piknikukorv ning väike laud või piknikulina ja tähistame koos Turba 100 juubelit!

7. mail kell 14.00 Turbas
PARGIKONTSERT JA PIKNIK
Jõujaama pargis
13.00 Turba ajaloo näituse avamine ja ajalootund kultuurimajas

Päeva juhib Sander Roosimägi
Esineb orkester Nissi Trollid ja pakutakse sünnipäevatorit!
Halva ilma korral toimub kontsert kultuurimajas

TURBA, Nissi Tõulid, Sae vald, MOMU Mootorispoodi Muuseum

Match Show
LAITSE KOER
20. Mail 2023
algusega 11.00

- Match Show
- Juunior Händler
- Rallikuulekus
- liri Hundi- ja Šoti Hirvekoerte näitus
- Laitse parima koera valimine

MTÜ Laitse Seltsimaja territooriumil

Info: elofanius@gmail.com
Tel: +37255608927

KULTUURIKALENDER APRILL-MAI

AEG	ÜRITUS	TOIMUMISKOHT JA AEG	KONTAKTID
aprill-mai	Matti Pärki joonistuste näitus	Riisipere kultuurimajas	FB: Riisipere kultuurimaja 5645 3916 nissi@sauekultuur.ee
märts- detsember	Skulptuurinäitus "Kirjanduslikud kujud"	Saue valla raamatukogudes	FB: Riisipere Raamatukogu, tel 5323 9183, riisipere@saueraamatukogud.ee
aprill-mai	MAIT'RE fotonäitus "Taipamused"	Laagri kultuurikeskuses	FB: Laagri kultuurikeskus 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
aprill-mai	Aita Kivi näitus "Pildile püütud hetked"	Riisipere raamatukogus	FB: Riisipere Raamatukogu, tel 5323 9183, riisipere@saueraamatukogud.ee
aprill-mai	Anne-Mai Heimola maalinäitus "Vaade teele"	Saue vallamaja akendel	FB: Saue kultuuri- ja huvikeskus saue@sauekultuur.ee
mai	Meeste aasta Saue vallas. Pimekohting raamatuga	Saue valla raamatukogudes	www.sauevald.ee
08.05.	Aknapesukoolitus meestele. Saue valla kingitus emadepäevaks.	kell 18 Saue vallamajas	www.sauevald.ee
10., 17. ja 24.05	EELK Saue Pauluse koguduse piiblitund	kell 15 Kütise 4 kirikutoas	tel 5694 3660
12.05.	Emadepäeva eriseansid. Film "Vetelkõndija"	kell 11 ja 19 Laagri kultuurikeskuses	FB: Laagri kultuurikeskus 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
12.05.	Emadepäeva kontsert	kell 12 Maidla külakeskuse hoovis	FB: MTÜ Maidla külaselts, juhatus@maidlakyla.ee
12.05.	Inga ja Toomas Lunge emadepäevakontsert "Üle elutee aja"	kell 19 Saue vallamajas	FB: Saue kultuuri- ja huvikeskus saue@sauekultuur.ee
12.05.	Eesti autorite koorimuusika "Kahekesi kevades"	kell 19 Riisipere kultuurimajas	FB: Riisipere kultuurimaja 5645 3916 nissi@sauekultuur.ee
13.05.	Polümeersavi kõrvarõngaste töötuba	kell 12 Laitse seltsimajas	FB: Laitse Seltsimaja, info@seltsimaja.ee
13.05.	Emadepäeva kontsert. Kanter/ Maar/Rei	kell 15 ÄKKKis	FB: Ääsmäe, tel 556 60875
13.05.	Etendus "Anne Paluver ikka veel 27!"	kell 19 Turba kultuurimajas	FB: Kultuuriselts NISSI SÄRTS nissisarts@gmail
14. ja 21.05	EKNK Turba koguduse jumalateenistus	kell 11 Turbas Pargi 1-34	tel 5611 0551, turbakogudus@gmail.com
14. ja 21.05	Laagri kristliku koguduse jumalateenistus.	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	www.laagrikogudus.ee
14. ja 21.05	EELK Nissi Maarja koguduse jumalateenistus	kell 12 Nissi Maarja kirikus	FB: EELK Nissi Maarja kogudus, tel 5665 6738, nissi@eelk.ee
14. ja 21.05	EELK Saue Pauluse koguduse jumalateenistus	kell 13 Saue päevakeskuses	tel 5694 3660, saue@eelk.ee
14. ja 21.05	Saue kristliku vabakoguduse jumalateenistus	kell 13 Saue vabakirikus	www.sauekristlikvabakogudus.ee
14.05.	Margus Vaheri emadepäeva kontsert	kell 13 Hüüru mõisas	tel 523 8261, 607 1358, info@huuru.ee
16.05.	Meeste aasta Saue vallas. Meeste jooga Avvya	kell 18 Saue noortekeskuses	www.sauevald.ee
17.05.	Esmaabi koolitus	kell 18 Vanamõisa seltsimajas	FB: Vanamõisa küla, www.kodukyla.ee
18.05.	EEVK Vennastekoguduse palvetund	kell 18 Vennastekoguduse Nissi palvemajas	tel 521 8467, krall@hotmail.ee
18.05.	Film "Apteeker Melchior. Timuka tütar"	kell 19 Turba kultuurimajas	FB: Kultuuriselts NISSI SÄRTS nissisarts@gmail"
19.05.	Seltskonnatantsu õhtu	kell 19 Laagri kultuurikeskuses	Info ja registreerimine kui 12.05 kathe.kobin@outlook.com, tel 5133038
20.05.	Laste liikumissari Veskiloppet. Veskimõldre Orienteerumine	kell 10 Laagri kooli Möldre maja staadionil	FB: Veskiloppet
20.05.	Match show "Laitse koer"	kell 11 Laitse seltsimaja õuel	elofanius@gmail.com, tel 55608927
20.05.	Laagri Robocity 2023	kell 11 Laagri koolis	www.robocity.ee
20.05.	Sünnipäevakontsert Saue poistekoor 25	kell 14 Estonia kontserdisaalis	www.sauemuusikakool.ee
20.05.	Ansambel Pihlamari 25. aastapäeva kontsert.	kell 14 Laagri kultuurikeskuses	FB: Laagri kultuurikeskus tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
20.05.	Laitse seltsimaja kevadlaat	kell 10 Laitse seltsimaja õuel	FB: Laitse Seltsimaja, info@seltsimaja.ee
20.05.	Muuseumiõo Ristema talu muuseumis ja laternamatk	kell 18 Mõnuste külas Ristema talus	www.muuseumiioo.ee, FB: Ristema talu muuseum
21.05.	Segarahvatantsurühma Rõõmupärast kevadkontsert	kell 13 ÄKKKis	FB: Ääsmäe, tel 556 60875
24.05.	Sõeru jooks	kell 17 Vanamõisa vabaõhukeskuses	www.vabaohukeskus.ee
24.05.	Meeste aasta Saue vallas. Mürgeldamise matk papsidele Pittsbergiga!	kell 18 Harku terviseraja idaparklas	marina.lokk@sauevald.ee www.sauevald.ee

8.-9.06.2023, Tallinn 10.06, Saue

VISION

XXI Rahvusvaheline Noorte Rütmiuusika Festival
International Youth Rhythm Music Festival

www.improviis.ee

„Mul on rutiinivaba töö, minu oskused on hinnatud ning toredate kolleegide toetavas ja sõbralikus seltskonnas on hea ka keelega võimelda“

Anne-Ly, logopeed

HEI ARMAS

LOGOPEED

MEIE LAPSED OOTAVAD SIND!

Sinu roll on Saue Vallavalitsuse haridusasutustes kõneravi vajavate laste õppe ja arengu toetamine aidates kaasa nende eakohasele arengule.

Sind ootab tõesti igati sümpaatne, ühteoidev ja professionaalne tiim – meie hariduse tugipersonali hulgas on lisaks logopeedidele, eripedagoogid, psühholoogid ja sotsiaalpedagoogid.

Meie **väärtuspakett** sisaldab võimalusi enese arendamiseks, lõõgastavateks ja lõbusateks ettevõtmisteks ning nii füüsilise kui ka vaimse tervise hoidmiseks.

Pakume Sulle **kaasaegseid töövahendeid** – Sina ütled, mida Sul tööks on vaja.

Paindlikkust oma tööaja korraldamises – me usaldame!

Meil on kombeks kohtuda regulaarselt. Ootame Sind **kaasa rääkima** töökorralduses ja tooma uusi häid mõtteid – meil ei ole „suuri juhte“, meil on oma valdkonna suurepäraseid spetsialisteid.

Tööaeg: osa- või täiskoormus

Töötasu: kuni 2300 eurot kuus bruto

Töösukoht: Tervise 2, Laagri ja teatud Saue valla haridusasutused

Lisainfo: Birgit Tammjõe-Tulp, haridusosakonna juhataja, +372 5860 7677

Pakutavale ametikohale kandideerimiseks esita CV, motivatsioonikiri ja palgasoovaldi portaali või e-posti aadressile personal@sauevald.ee.

Saue lasteaed Midrimaa on oma praeguse 20 rühmaga Saue linnas. Oleme peagi kasvamas 21-rühmaliseks.

MIDRIMAA LASTEAIA PERE JUURDE ON OODATUD VEEL ÜKS TORE TÄISKOORMUSEGA

LASTEIAIAÕPETAJA

SOBIVAL KANDIDAADIL ON

- Ametikohale vastav kvalifikatsioon ja kompetentsid
- Eesti keele oskus vähemalt B2 tasemel
- Siiras soov töötada lastega
- Valmisolek töötada suures organisatsioonis
- Vastutustunne, avatus ja hea suhtlemisoskus
- Oskus väärtustada koostööd

MEIE PAKUME SULLA

- Kaasaegset töökeskkonda
- Paindlikke võimalusi eneseteostuseks
- Ühisüritusi ja koolitusi
- Stebby kompensatsiooni
- Konkurentsivõimelist töötasu

TÖÖ ASUKOHT: Saue lasteaed Midrimaa, Saue linn

TÖÖLE ASUMISE AEG: esimesel võimalusel

LISAINFO: Diana Kuntor, tel 5786 7290

Sooviavaldus, CV ja kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide koopiad palume saata CV Online portaali kaudu või aadressil info@sauemidrimaa.ee hiljemalt 12. mai 2023.

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiidid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istutamiseks ja külviks. 5345 3698, mikk@met-saader.ee.

Väljaõppinud puudelangenajad lõikavad parima hinnaga ohtlike puid ja teevad puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 51 33 458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

Kutselise korstnapühkija teenused, küttekehade parandus. Tel. 51 980 980, tulituli.ee

Tekstiilipesuri rent. 24h/15eur. kaasa 3 pakki pesuainet. Lisaks pakume mööbli ja autosalongide keemilist puhastust. Info: 53414517, info@trrent.ee, www.trrent.ee

Bituumenkatuste remont SBS-rullmaterjaliga. Plekitööd. Tel. 58 197 445

EHITUSPUUSEPP / üldehituse ja remondi lahendused. Terrassid, grillimajad või kogu elamise värskendamine nii seest kui väljast. Kurda muret tel 5594 9781, Andre

EHITUSSETTEVÕTE / väike aga tulemuslik. ÜLDEHITUSE JA PUUSEPATÕÖDELE spetsialiseerunud, meie lahendused tagavad rahulolu kõigile osapooltele. Kurda muret 5154311 Andre

VANARAUA TASUTA ÄRAVEDU: plekk, torud, vinklid, aiavõrk, pesumasina, pliivid, boilerid, vannid, kraanid, mahutid, mootorid, akud, autoosad, tööriistad jne. Korterist väljavedu, telerite, külmikute äravedu 15-30 €. Tel. 55505017

Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenust kodus ja ühistute ja äriühingute ümbruses. Kevadel ja sügisel ka lehekoristus- ja võsalõikustööd. Helista ja küsi lisa - 5399 3595.

Muru niitmine, trimmerdamine, heki lõikamine, okste äravedu, kruuntide korrastus 5897 7133.

Pakun aknapesu teenust Laagris ning Sauel 56896331 või info@darlis.ee

MÜÜK/OST

Katuse-, fassaadi-, üldehituse ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimine MTR EEH011474. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. mehitus@gmail.com 53529476

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Uus! Kuivad küttepuid 50l võrkkotis 30cm. (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehel www.pakhalupuu.ee või tel. 5099598. Email: pakhalupuu@gmail.com

Kuiv okaspuu al 80 €/rm, märg okaspuu al 66 €/rm. Pikkus 30, 40, 50 cm. Tel 516 4278

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisvauto@gmail.com või 56188671 Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisvauto.ee

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 53451955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.

Kevadine lao tühjendusmüük! Kvaliteetne puitbrikett, premium pellet 6 ja 8 mm, kaminapuud kottides, transpordi võimalus, helista: 517 0257

Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega, mitte sõidukorras. Oodatud on kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järgi tulen puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.

Müüa hobuse sõnnik. Ühe koti hind 5€ ca 50l. Alates 15 kotist kojutoomine tasuta. 58368265

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, asfaldipuru, betoon. Tel. 50 92936

Müüa kvaliteetset söelutud mulda, hobusesõnnikut, kõdumulda, turvast ja liiva 0.7 m3 suurustes bigbag kottides: muld 55 €, kõdumuld 50 €, hobusesõnnik 50 €, kuiv turvas 50 €, kasvuturvas 45 €, liiv 40 €. Saue linnas alates kolmest kotist transport tasuta, mujal kokkuleppel. Saab ka ise järgi tulla. Tel: 566 80 222

KILLUSTIK, LIIV, HALJASTUSMULD, AIAMULD, FREE-SASFALT kohaleveoga. Hea läbivus ja manööverdusvõime. Tel. 5079362

TÖÖ

Otsime valve ja turvatöötajaid. Vanus al 19, hea füüsilise vorm. Eesti keel nõutav. 53458147, info@articard.ee. Ищем охранников. Возраст с 19 лет, хорошая физ. форма. Знание эстонского языка. 53458147, info@articard.ee

ALIDE RALKO 100

*Palju-palju õnne ja
häid soove aukartust
ärataval tähtpäeval!*

Avaldame sügavat kaastunnet
Kai Sinijärvele kalli ema

LINDA SINIJÄRVE
kaotuse puhul.

Siina, Lea ja Piret

20.05
2023 **Saku
Kevadlaad**

Teaduse tänaval

kell 9-14 KEVADLAAT

Kauplemisala, messiala, lasteala,
toiduala, peoala, hoovispordifestival,
lõviala ja palju muud põnevat

kell 14-20 KOGUPERE GRILLIPIDU

Suvetoodete degustatsioon, grilliaka-
deemia, võistlused,
ansambel Sunlight

www.sakulaat.ee

LASTE
LIIKUMISSARI

VESKILOPPET

1-10-AASTASTELE LASTELE

START VESKIRAHVA DST 21
LAAGRI KOOLI MÖLDRE MAJA STAADIONIL

20.05.2023

VESKIMÖLDRE ORIENTEERUMINE

03.09.2023 VESKIMÖLDRE LASTEJOOKS 250 M

START AVATUD 10:00-11:30
osalemine tasuta!

Eelregistreerimine: www.sportos.eu

Ainult eelregistreeritud lastele, koronareeglite meelde ja laenuks ridade!

ORIENTEERUMISE KAARDIÕPE KOHAPEAL!

LAPS VIIBIB RAJAL KOOS VANEMAGA JA VANEMA VASTUTUSEL!

VESKILOPPET LAPSED LIIKUMAJA

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Vaata, kes ennustajatest
on hetkel liinil: ennustus.ee

OÜ SINITIIVIK GRUPP

Teostame vaipade puhastust
villa, sünteetiliste, kaltsu ja
narmasvaipadele.

Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

23. MAI ALATES 10.00
TURBA KULTUURIMAJAS

9. MAI ALATES 10.00
RIISIPERE KULTUURIMAJAS

Registreerimine (kell 8-16) 5323 2454

- * kuivasilmatest
- * silmarõhu mõõtmine
- * optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA

MÜÜA

- haljastusmuld
- liiv
- killustik
- freesitud asfalt
- purustatud betoon

koos kohaleveoga

- kopplaaduri teenus
- roomikekskavaatori teenus

kalsep@kalsep.ee / 5346 0382

LAAGRI KÜTTELADU

INFO JA TELLIMINE +372 504 0304
VÕI
INFO@KYTAME.COM

PUITBRIKETT
JA
PELLET

TERMOHAAB
(KAUAPÕLEV)
1040KG/ALUS;
OKASPUU
960KG/ALUS

KASK;
KUUSK+MÄND
960KG/ALUS

PELLET 6/8MM
975KG/ALUS

Lembitu Lilleaed

**SUVELILLED,
AMPLID JA TAIMED**

kasvatamine ja müük
E-L 9 - 20 P 9 - 15
Kuuse 9, Laagri Tel 56508860

UUED KARDID!

Meil on uued kardid -
tule sõitma!

www.laitserallypark.ee

Ostame sinu kinnisvara.

Kuni 93% turuhinnast

+372 5537461

KinnisvaraOst.com

SAUE VALLA

KINNISVARA

MAAKLER

10+ AASTAT KOGEMUST

+372 53731177
lauri@lauriesko.ee

LAURIESKO.EE

-%

HEAD HINNAD MAIKUUS

Kpl. Turba; Kpl. Nissi; Kpl. Laitse; Saue Kaubakeskus

<p>Woolite pesuvahend Color, black, delicate 0,9L</p> <p>5.50 3.15 -42% 3.50/L</p>	<p>Koorejogurtid 380g Valio -pistaatsia, -straciatella, -cream brulee, -rukkileiva-kaneeli</p> <p>1.49 1.19 -20% 3.13/kg</p>	<p>Moskva täissuitsuvorst 250g Nõo LT</p> <p>4.39 2.99 -32% 11.96/kg</p>	<p>Mustika grill liha 500g Rakvere</p> <p>5.99 4.99 -17% 9.98/kg</p>	<p>Marineeritud tursk 250g Wool</p> <p>3.90 2.99 -23% 11.96/kg</p>	<p>Suur Kodusai 500g Fazer</p> <p>1.69 0.99 -41% 1.98/kg</p>
---	---	---	---	---	---

Ja lisaks leiad meie kauplustest vähemalt 700 soodustust!

www.keilaty.ee
Haapsalu mnt 57b, Keila

TEHNIKAKESKUS.EE

müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

TÄHETARGA

ETTEVALMISTAV EELKOOL

alustab registreerimist 2023/2024
septembris alustavatesse gruppidesse

SAUE KOOLIS ja
Laagri kooli MÖLDRE MAJAS

Tunnid
toimuvad
5-6 aastasele ja
6-7 aastastele

REGISTREERIMINE JA INFO

www.tahetark.com / tel: 585 22 440 / e-mail: tahetark.huvikool@gmail.com

Lillelist emadepäeva!

Lilleamplid
alates

16.90€

LAAGRI HORTES

Seljaku 4B
Laagri

HORTES

www.hortes.ee

TÄHESAJU HORTES

Tähesaju tee 5
Lasnamäe

TALLINNA KREMATOORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA
TUHASTAMISMATUSED
MATUSE VORMISTAMISE
VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÖÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
telefon 623 8808 (24h)
Pärnamäe tee 36
Tallinn

Näostuudatav elu

KÕIK MATUSETEENUSED KEILAS

Eesti soodsaim tuhastusmatus, kabel, peielauad,
ööpäevaringne lahkunu transport

Memoris

Krematoorium ja matusebüroo

Keila Pargi 30 • TASUTA LÜHNUMBER 16200 • www.memoris.ee

AKNAKATE

www.aknakate.ee

Sinu müügiesindaja
Saue vallas

Joanna
Esula

+372 566 33 807
joanna@aknakate.ee

Tekstiilkardinad
Rulood
Voldikkardinad
Terrassimarkiisid

ARVUTIHOOLDUS SAUE, SAKU, LAAGRI

arvutite ja
lisaseadmete
müük ja hooldus

TEL: +372 52 55 363

Komplekteerime, puhastame,
hooldame ja remondime laua- ja
sülearvuteid. Kohapeal olemas
erinevad tarvikud ja komponendid.

Laagri Maksimarketi 1. korrusel
E-R 10-18, muul ajal kokkuleppel!

Info@seccam.eu www.seccam.eu

Rõõmupäevad

5. - 21. mai

*Pildid võivad olla illustreerivad

OSTA JA VÕIDA!

Kõik 5. - 21. mai 2023 a. Rõõmu Kaubamajast üle 30.- € tehtud ostud osalevad loteriis.

- Lillepottide komplekt Nature
- Rippkiik
- Gaasi-ja suitsutusahi

12. - 14. mai
Ehted

-20%

Pesugeel Color;
Mountain Spring 3,85L ARIEL26.50
10.65 2.77/LKohvioad Lavazza
Expert Gusto Pieno 1kg19.99
10.90 /kgLastevorst 190g
viilutatud Rakvere1.35
0.89 4.68/kgMarineeritud angersäga
250g Wool6.99
4.99 19.96/kg19. - 21. mai
Aiatööriistad, mullad,
lillepotid

-20%

All in 1 lemon
nõudepesutabletid 56tk Fairy16.25
6.30 0.11/tk

Tortilla 370g Poco Loco

2.59
1.59 4.30/kgViikingi šašlök
500g Rannarootsi5.69
3.99 7.98/kgIndia päikel
1kg Pähklinäpp17.99
11.90 /kgŠampoon meestele
Strong Power 250ml
Nivea4.25
2.95 11.80/LHambapasta Complete
Extra Fresh 2x75ml
Blend-a-med3.15
1.50 10.00/L

Kommikarp Linnupiim 400g

4.90
3.50 8.75/kgVärsk Mineraal
6*1,5l A.Le.Coq7.79
5.99 +0.60 pant 0.67/LRõngu Maasika-
mustikamoos 1kg7.49
4.99 /kg

Rippkiik triibuline 80x200cm

17.90
14.90Deluxe tual.paber
16.rulli 3kihiline Zewa12.45
6.99Seinakell 30cm
Marmormustriga18.90
14.90Premium Jumbo
majap.paber 1 rull Zewa6.50
3.99Jäätised 465ml Ben&Jerry
- Half Baked; Cookie Dough9.50
5.99 14.75/kgMaitset mahedad
toorvorstikesed
1,5kg Maks ja Moorits12.90
8.99 5.99/kgPikateraline riis
8x125g/1kg Bosto4.29
2.59 /kgRabarberi-maasika
Brita 500g Gourmet club9.59
7.99 15.98/kgHeeringafilée traditsiooniline
õlita 500g Vici5.49
3.49 6.98/kgApelsinibrülee tort
650g Eesti Leivatööstus6.99
5.69 8.75/kg

ja lisaks palju teisi pakkumisi!

www.keilaty.ee Haapsalu mnt 57b, Keila